

བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་རྫོང་ཁག།

འཆར་གཞི་བརྒྱུ་པ།

(2004-2013)

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

HIS MAJESTY JIGME KHESAR NAMGYEL WANGCHUCK

PRIME MINISTER

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
Royal Government of Bhutan

སློན་ཆེན།

PREFACE

The Tenth Plan is being launched at a momentous and auspicious time coinciding as it does with the introduction of parliamentary democracy in the country, the centenary year celebrations of the Monarchy and the accession to the throne of our Fifth Druk Gyalpo, His Majesty Jigme Khesar Namgyel Wangchuck. The period thus represents a defining moment in the history of Bhutan and an opportune time to consolidate development gains of the past and forge new responses and approaches towards achieving long term development objectives, including our overarching goal of Gross National Happiness (GNH).

The Tenth Plan reflects and concerns itself with the changing realities of the post 2008 period, in particular the fundamental changes in the system of governance and national institutions with the establishment of a Democratic Constitutional Monarchy form of government. For democracy to have genuine meaning in our circumstances, it must be accompanied by economic growth and prosperity and effectively translated into jobs, adequate resources for a decent living and freedom from poverty. Political democracy and economic empowerment are mutually reinforcing principles and the Royal Government will actively seek to maximize performance in both dimensions. Naturally economic development must be broad-based, equitable and supported by full social justice and equality for the eventual emergence of a truly egalitarian and equitable Bhutanese society.

It is to this end that Poverty Reduction has been articulated as the main objective and theme of the Tenth Plan to be realized through the strategies of vitalizing economic and industrial development, implementing national spatial planning, synergizing integrated rural-urban development, expanding strategic infrastructure, investing in human capital and enhancing enabling environment. These strategies also simultaneously constitute the Tenth Plan's strategic framework for achieving GNH.

The highly favourable prospects for robust socio-economic development for a vibrant democracy, living in harmonious balance with tradition and nature and the continuation of the tradition of good governance for the Tenth Plan have been built on the firm foundations secured over the Ninth Plan and past successive plans. The development successes that the country has enjoyed have largely come about as a result of the efforts of all Bhutanese who have actively participated in the development process. Our development partners too have been key players and without their unstinting support and cooperation, these achievements would not have been possible.

PRIME MINISTER

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
Royal Government of Bhutan

ལྷན་ཚོགས་

But perhaps more than and above anything else, the golden era of peace and prosperity that the country has enjoyed over the past several plan periods is attributable to the unparalleled and visionary leadership of our inspirational and beloved monarch, His Majesty King Jigme Singye Wangchuck. Words here are completely and grossly inadequate to express the profound gratitude of a nation for His Majesty's selfless and tireless efforts in nation-building and securing the future and well-being of the Bhutanese people. In every sense of the expression, His Majesty has been for all Bhutanese a wish-fulfilling gem, the auspicious jewel from which good fortune, perennial prosperity and lasting happiness flows. We look forward to an even brighter and more prosperous era under our present monarch, His Majesty King Jigme Khesar Namgyel Wangchuck.

The preparation of the Tenth Plan Document has been a collective and fruitful endeavor and is the painstaking result of extensive consultations between the GNH Commission and the local governments and communities, the Ministries, Departments and various agencies of the Royal Government. As such, we would like to extend our heartfelt gratitude to everyone for the wholehearted support extended in the formulation of the Tenth Plan.

Tashi Delek !

(Lyonchhen Jigmi Y. Thinley)
Prime Minister of Bhutan
and
Chairman of the GNH Commission

དཀར་ཆག་

རྫོང་ལག་གི་ས་ལྗོངས་..... ༢

རྫོང་ལག་གི་གནས་སྡུང་..... ༣

རྒྱབ་ལུང་ས།..... ༤

གནས་སྡུང་ས་བརྟག་ཞིབ།..... ༥

གོ་སྐབས་དང་ལུས་ལུགས།..... ༥

གདོང་ལེན་དང་དཀར་ལ།..... ༦

དམིགས་དོན།..... ༧

ཐབས་བྱས།..... ༡༠

 .ཤིང་ཐོག་སྐྱེས་པོ་དང་ ཚོད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ།..... ༡༠

 བཟའ་འཐུང་ཉེན་སྲུང་ ལོ་མ་གྱི་རྩོད་ལམ་ཡར་སེང་འབད་ནི་དང་འབབ་ལུང་ས་ཡར་དྲག།..... ༡༡

 སློལ་ལོ་གསོ་སྐྱོང་ལས་སྣ་ཚུ་ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ལྷོ།..... ༡༢

 ལོ་མ་གྱི་རྩོད་ལམ་དང་ཚོང་འབྲེལ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི།..... ༡༢

 རང་བཞིན་གནས་སྡུང་ས་ཉམས་སྲུང་དང་ ཤིང་ཆས་མིན་པའི་ནགས་ཚལ་ཐོན་སྐྱེད་ལུན་བརྟན་གོང་འཕེལ།..... ༡༣

 གཞི་རྩེན་མཁོ་ཆས་གོང་འཕེལ་དང་ ཞབས་ཏོག་མཁོ་སྐྱོད་ལེགས་བཅོས།..... ༡༤

 ཚོས་དང་ སྤར་སྲོལ་རང་ལུགས་ཚུ་ མི་ཉམས་གོང་འཕེལ།..... ༡༥

 ས་གནས་གཞུང་གི་ཕྱོགས་གྲུབ་གོང་འཕེལ།..... ༡༦

འཛིན་སྐྱོང་གླིང་གི་སྒྲིག་..... ༡༧

ལས་རིམ་དང་ འཆར་གཞི་བཅུ་པའི་བརྗོད་མ་དུལ།..... ༡༧

ཐིག་ལྷན་, པ་: ལས་རིམ་དང་ འཆར་གཞི་ ༡༠ པའི་འཆར་དུལ་གསལ་སྟོན།..... ༡༧

ཚུལ་ལྟར་གྱི་གནས་སྟངས་

མི་རྒྱུ་ལྟར་སྤྲོད་ཚུལ་གྱི་ཚུལ་	
མི་རྒྱུ་ལྟར་	༢༣༤༤༧
ས་ཆ་(གཞི་ལྟར་གྱི་ལྟར་)	༡༤༧༤.༧༧
ནགས་ཚལ་གྱི་ལྟར་ཚད།	༤༥.༡༥
སོ་ནམ་	
རང་བཞིན་སྤྲོད་འབྲུག་ཐོན་སྐྱོད་ལྟར་	༦
སོ་ནམ་གྱི་ལྟར་ལྟར་	༥
སྤོ་ལོ་སྤོ་ལོ་ལྟར་	༢
སྤོ་ལོ་སྤོ་ལོ་ལྟར་	༣
ནགས་ཚལ་གྱི་ལྟར་ལྟར་	༠
རྒྱལ་ཡོངས་སྤོ་ལོ་	༠
རི་དྲགས་སྤོ་ལོ་སྤོ་ལོ་	༡
ཞིང་ཆུ་ལྟར་ལྟར་ (ལྟར་ལྟར་བཟུང་པའི་)	
ཞིང་ཆུ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་	༧
ཞིང་ཆུ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ (གཞི་ལྟར་ལྟར་)	༢༥.༡༥
གསོ་བ།	
མི་ལོ་ཚེ་ལྟར་(ལོ་)	༤༤.༡
ལའི་གཞི་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ (ལའི་ ༡༠༠༠ རེ་སྤོ་ལོ་ལྟར་)	༤༧.༡
སྤོ་ལོ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་	༢
སྤོ་ལོ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་	༤
སྤོ་ལོ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་	༢༦
རྒྱལ་ཡོངས་ལྟར་ལྟར་ལྟར་	༣

ཤེས་རིག་	
མི་རྒྱུ་སློབ་གྲྭ།	༡༤
མི་རྒྱུ་སློབ་གྲྭ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ།	༠
སློབ་གྲྭ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ།	༡
འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་འོག་མ།	༦
འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་བར་མ།	༩
འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་གོང་མ།	༡
གཞི་རྒྱུ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ལ།	༩༦
སློབ་གྲྭ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་སློབ་ཕྲུག་གི་གྲངས་ལ།	༤༠༡༠
སློབ་དཔོན་གྱི་གྲངས་ལ།	༩༩༥
སློབ་དཔོན་རེ་ལུ་སློབ་ཕྲུག་གི་གྲངས་ལ།	༩༦:༡
ཤེས་ཡོན་གྱི་ཁྱབ་ཚད་(%)	༥༤.༥
ས་གནས་གཞུང་།	
མེད་འོག་གི་གྲངས་ལ།	༡༡
རྫོང་ལག་ཚོགས་འདུའི་འཕུས་མེད་གྲངས་ལ།	༩༩
མེད་འོག་ཚོགས་སྡེའི་འཕུས་མེད་གྲངས་ལ།	༩༤
སློབ་མེད་མཐུན་རྒྱུ་	
སློབ་མེད་མཐུན་རྒྱུ་ཐོབ་མི་བྱིས་གུང་གི་གྲངས་ལ།	༩༩༩

འཕུང་ཚུ་དང་གཙང་སྒྲི།	
གོང་གསལ་འཕུང་ཚུ་བཀའ་སྲུང་ལས་འཆར་གྱི་གྲངས་ལ།	-
གོང་གསལ་འཕུང་ཚུ་བཀའ་སྲུང་གི་ཁྱབ་ཚད་(བརྒྱ་ཆ)།	༤༥.༥༧
གསང་སྲོད་ཚབ་གསང་ཡོད་མི་ཁྱིམ་གྲང་གི་གྲངས་ལ།	༥༧༧༤
བརྒྱུད་འབྲེལ།	
བརྒྱུད་འཕྲིན་གི་གྲངས་ལ།	༡༠༠༡
གོང་གསལ་བརྒྱུད་འཕྲིན་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་གྲངས་ལ།	༥
འབྲེམ་ཁང་གི་གྲངས་ལ།	༡
བམ་པ་/སྤྱིང་བམ་གྱི་གྲངས་ལ།	༣༦
འཁོར་ལམ་གྱི་ཡོངས་འབྲེལ་(ཀེ་ལོ་མི་ཏར)།	
རྒྱལ་ཡོངས་གཞུང་ལམ།	༧༣.༤
ཚོང་ལག་འཁོར་ལམ།	༤༧
བྱུར་ལམ།	༠
ཞིང་ལམ།	༣༥
འཕྲུལ་གྲང་གི་ལམ།	༠

གནས་སྤངས་བརྟག་ཞིབ།

གནས་སྤངས་བརྟག་ཞིབ་ཀྱིས་ རྫོང་ལག་གི་ ལོ་སྐབས་དང་གཞོན་ཉེན་ ལུས་ལྷན་དཀའ་ངལ་ཚུ་གི་བརྟག་དཔྱད་
འབད་ནི་འོ་ནང་ རྫོང་ལག་གི་ ལཱ་རྣམ་ཚུ་ཚུ་ཆེས་སྤོ་གསལ་སྤོན་འབད་ནི་ལཱ་དཔའ་བཅའ་ཡིན།

ལོ་སྐབས་དང་ ལུས་ལྷན་ལས།

རྫོང་ལག་ནང་ ཚོ་དོན་ཅན་གྱི་ས་ཆ་ ལྷུ་རིགས་ཤིང་ཐོག་དང་ ལུ་ཤིང་འཇུགས་སྐྱོང་དང་ས་གནས་ཀྱི་ལུ་ཤིང་ཚུ་
ནགས་ཚལ་ནང་ཡོད་མི་གིས་ སྤོ་ཞོར་གསོ་སྐྱོང་དང་ སོ་ནམ་ཚུ་བསྐྱེད་ཚུ་འབད་ཚུ་གསལ་ཡིན། དེ་ལས་ གནས་དགུན་
གྱི་སྐབས་ལཱ་ ཚོད་བསེ་གི་རིགས་ཚུ་ཡང་སྤོ་ཡིན། གནས་གཤིས་དང་ཆར་ལྷན་ལཱ་བརྟེན་ ས་ཤིང་ཚུ་མ་ཕྱོགས་
དྲགས་སྤོ་སྤོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ གནས་ཚལ་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱིས་ལྷུག་པའི་ ཤིང་དང་ཤིང་ཆས་མེན་མི་ནགས་ཚལ་ཐོན་ལུངས་
གཉིས་ཆར་ཡོད།

རྫོང་ལག་འདི་ནང་ ས་གཏེར་གྱི་གཞི་རྟེན་ཚུ་ ལྷུ་གར་དང་འཁོར་ལམ་ཡོངས་འབྲེལ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་གིས་ ས་གཏེར་གྱི་
གཞི་རྟེན་དང་ སོ་ནམ་གྱི་གཞི་རྟེན་ བཅོ་ལྷན་ཚུ་གཞི་བཟུགས་འབད་ནི་ལོ་སྐབས་ཡོད།

རྫོང་ལག་འདི་ ལྷུ་ལའབ་ཀྱི་ ལྷོ་ཕྱོགས་ཤར་གྱི་ཆ་ཤས་ནང་ཆགས་མི་ ལྷུ་གར་དང་འཁོར་ལམ་གྱི་སྤྱེལ་མཐུད་ལེགས་
ཤོམ་ཡོད་པའི་ལས་ ཤར་ཕྱོགས་ལུང་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇུག་སྤོང་མ་དེ་ཡང་ བསམ་གཏུག་ལྗོངས་མཁའ་ལས་བརྟུན་དེ་བཞིན་
སྤང་ལྷུ་ཡོངས་གཞུང་ལམ་དང་ ཤར་ཕྱོགས་རྫོང་ལག་གི་ཚོང་འབྲེལ་ལྷེ་བ་ཅིག་ཡིན། རྫོང་ལག་དེ་ ལྷུ་གར་གྱིས་
མཚམས་ལས་ཆགས་ཡོད་པ་ལས་ ལྷུ་གར་གྱི་ཚོང་འབྲེལ་འབྲེལ་ལཱ་ལོ་སྐབས་འཇམ་ཤོས་ཅིག་སྤོ་ཡོད་པ་ཡིན།

ནང་འཁོད་ཀྱི་མཐུན་ལྷན་ཐོབ་ཐངས་ཚུ་ཡང་ ཨོ་རོང་ བཟུང་ ལུ་ཚོགས་ཐང་ མར་ཚལ་ སྤོ་དང་ གསེར་ཐེ
ཚོད་འོག་ཚུ་ལཱ་ ལྷུ་ལའབ་ལུང་འབད་དེ་ ཞིང་ལམ་ཚུ་ལྷོད་ཡོད་པ་ལས་ ཚོང་འབྲེལ་འབྲེལ་ལཱ་འཇམ་ཏོང་ཏོ་ཡོད། ཞིང་
ལམ་གྱིས་མ་ཚད་པར་ བསམ་གཏུག་ཚོས་སྤྱིང་དུང་ལག་གི་ཚོད་འོག་བཞིན་ ལུང་ལམ་གི་ལོ་མི་ཏར་ ༦༧ ལྷོད་མི་དེ་
གིས་ཡང་ལེ་ཡན་སྤོ་ལུང་སྤོ་ཡོད།

ཐབས་བྱས།

ཐབས་བྱས་བཟོ་མི་ཚུ་ བར་འབྲེལ་འབད་དེ་ གནད་དོན་གཙོ་ཅན་ཚུ་ རོས་འཛིན་འབད་ཐབས་ལུ་ཨིན། གོ་སྐབས་
དང་གདོང་ལེན་ཚུ་ གནས་སྤངས་བཟླ་གི་བདེ་ རྫོང་ཁག་གི་མངོན་གསལ་ཆེ་བའི་བྱད་ཚོས་གཞན་ཚུ་ལུ་ གཞིར་
བཞག་སྟེ་རོས་འཛིན་འབད་ཡོད། རྫོང་ཁག་འདི་གི་ ལོ་ལྡེའི་འཆར་གཞི་¹⁰ པའི་དོན་ལུ་ གཤམ་གསལ་ཐབས་བྱས་
ཚུ་རོས་འཛིན་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན།

ཤིང་ཐོག་སྐྱེད་པོ་དང་ ཚོད་བསྐྱེད་གི་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ།

ད་རེས་ བླ་མ་པར་ ཐོན་མའི་ཚལ་ལུ་གི་འཛིན་སྐྱོང་དེ་ སྤར་སྲོལ་ཐོག་ལུ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་གིས་ཐོན་སྐྱེད་ཉུས་སུ་དང་
སྐྱུས་ཚད་བྱང་ཉེས་སྟེ་ཐོན་མ་ཨིན་མ་མས། རྫོང་ཁག་གིས་འཆར་གཞི་ ¹⁰ པའི་ནང་ ལམ་ལུགས་གོ་རིམ་ཅན་དང་ཚན་
རིག་འཕེལ་ཚད་ཐོག་ལས་ ཚལ་ལུ་ཚུ་ འོས་ལྡན་གྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ རིན་སྐྱོང་འཐབ་ནི་ལུ་ བད་བཙོན་བསྐྱེད་ནི་
ཨིན། དམིགས་དོན་འདི་བསྐྱབ་ཐབས་ལུ་ སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་དང་མཉམ་འབྲེལ་དམ་ཟབ་འབད་ཐོག་ལས་ མི་སེར་སོ་
ནམ་པ་ཚུ་ལུ་གོ་བཟུང་འཕེལ་རིམ་དང་སྐྱོང་བཟུང་ཚུ་བྱིན་ནི་ཨིན།

རྫོང་ཁག་འདི་ ཚོ་བོ་དེ་ཅན་གྱི་ས་ཁོངས་ནང་ཆགས་ཡོད་པ་ལས་ གནམ་དགུན་གྱི་ཚོད་བསྐྱེད་གི་རིགས་ཚུ་ ལག་ལེན་
འཐབ་ནི་དང་ རྫོང་ཁག་གིས་ འོས་ལྡན་གྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ གནམ་དགུན་གྱི་ལོ་ཐོག་ཚུ་བཏབ་ནིའི་འཆར་གཞི་འགོ་
བཟུང་འབད་ནི་ཨིན།

ཞིང་མི་ཚུ་གིས་ འདི་བཟུམ་གྱི་གོང་འཕེལ་གཏང་ནིའི་ འཕྲུལ་ཆས་ཐབས་ལམ་ཚུ་ མ་སྟོན་པར་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་
གཙོ་བོ་རང་ ཞིང་མི་ཚུ་ལུ་ རྒྱུན་འབྲེལ་དང་འཕྲུལ་རིག་གི་ཞབས་ཏོག་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ་ཐོབ་མ་ཚུགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཨིན།
ཞིང་མི་ཚུ་ལུ་ སོ་ནམ་གྱི་ལཱ་འབད་ནིའི་མ་ཕུ་མེད་མི་དང་ མ་དབུལ་འཚོལ་ས་མེད་མི་ དེ་ལས་ ལོ་གསྟོན་ནི་གི་ལྷོགས་
སྐྱབ་མེད་མི་དེ་ གནད་དོན་གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིན། དེ་འབད་ཕྱ་ལས་ རྫོང་ཁག་གིས་འཕྲུལ་རིག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཐོག་ལས་

དངུལ་འབྲེལ་ལས་ཁང་ཚུ་ནང་ལས་མ་དངུལ་ལེན་ཐབས་བཟོ་ནི་དང་ ལཱ་འགོ་བཙུག་ནི་གི་མ་དངུལ་ཚུང་བ་དང་ ཚོང་འབྲེལ་གོ་སྐབས་ཀྱི་མ་དངུལ་ཚུ་ སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་རྒྱ་བསྐྱེད་ལས་རིམ་གྱི་ ལས་འགུལ་ནང་ལས་ལེན་བཙུག་ནི་ཡིན།

བཟའ་འབྲུང་ཉེན་སྲུང་ ལོ་མ་གྱི་རྒྱུ་ལམ་ལུ་སེང་འབད་ནི་དང་འབབ་ཁུངས་ལམ་ཤུག།

གོང་གསེབ་ཀྱི་འོང་འབབ་ལམ་སེང་གི་དོན་ལུ་ རྒྱོ་མོར་དང་སོ་ནམ་གྱི་ལས་འཆར་ཚུ་ ཚུལ་དང་མཐུན་མ་སློལ་འཛིན་སྐྱོང་དང་ལག་ལེན་དམ་ཟབ་འབབ་ནི་ཡིན། ས་བཙུན་ཉམས་སྲུང་དང་ ཞིང་ས་བཙུན་ལྡན་བཟོ་ནི་ལུ་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་ནི་ཡིན། རྒྱ་བསྐྱེད་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་གིས་ ཞིང་མི་ཚུ་སྤེལ་ཚོན་ཐོག་ལུ་ རྒྱུ་ལམ་སོ་ནམ་སྤེལ་ཚོན་དང་མཉམ་འབྲེལ་འབད་དེ་ སོ་ནམ་ཞིང་ས་འཛིན་སྐྱོང་གི་དམིགས་དོན་ཚུ་གྲུབ་ཐོག་ལས་ རྒྱུ་ལམ་འབད་དེ་ལྟུང་ལྟུང་འབད་ནི་ཡིན། ཚུ་ལུ་འཛིན་སྐྱོང་འབད་དེ་ ལུ་ར་བ་ཚུ་ཉམས་བཅོས་དང་བཟོ་སྐྱོན་འབད་ནི་དང་ ཚུ་ལག་ལེན་འབབ་མི་ཚུ་གི་ཚོགས་པ་བཟོ་ཐོག་ལས་ འཛིན་སྐྱོང་ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་ཡིན།

དངུལ་ཕོངས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་ས་གནས་ཚུ་ནང་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ལྟེ་བ་ཚུ་གིས་དམིགས་གསལ་གྱི་ལས་རིམ་ཐོག་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་དང་རྒྱུ་ལམ་གི་ལ་ཐུག་ལས་ ལས་རིམ་འདི་ལུ་འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་ལྟེ་བ་དང་མཉམ་འབྲེལ་དང་ལྡན་ཐབས་དམ་ཟབ་འབད་ནི་ཡིན། རྒྱུ་ལམ་འབད་དེ་རྒྱུ་ལམ་གི་གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་ཚུ་གིས་ཡང་ ཐང་ཀར་དུ་དངུལ་ཕོངས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་བསལ་མ་ཚུགས་རུང་ ལས་ཁུངས་ལྟེ་བའི་ལས་རིམ་འདི་དང་རྒྱུ་ལམ་དང་རྒྱུ་ལམ་གི་གོང་འཕེལ་གི་ལས་རིམ་གཉིས་མཐུན་འབྲེལ་སྤོམ་ཡོད་པ་ཡིན།

གོང་གསེབ་ཀྱི་འོང་འབབ་ལམ་སེང་གི་དོན་ལས་ ལས་ཁུངས་ལྟེ་བ་ཚུ་དང་མཉམ་འབྲེལ་འབད་ཐོག་ གོང་གསེབ་ཀྱི་རིག་རྒྱུ་ལམ་གོང་འཕེལ་བཟང་ཞེ་འི་ལས་རིམ་ཚུ་གི་བཙུགས་འབད་ནི་ལུ་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་ནི་ཡིན། ལས་རིམ་འདི་རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་དམིགས་དོན་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ དུམ་འབད་བ་ཅིན་ དེང་སང་གི་ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་ ཕྱི་ས་འཕྲི་རིགས་ ཚུ་དུང་གི་ལུ་རིགས་ ལྷིང་ནང་འཁོད་གྲོག་མེ་བཙུགས་ནི་གི་རིག་རྒྱུ་ལམ་ཤུག་གཞུང་ནི་ཡིན་མ་དུ་ ལས་རིམ་འདི་གིས་སོ་

ཚོང་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་བའི་བདེ་དོན་གྱི་ཐོབ་སྲོད་ཚུ་ཡང་གལ་གནད་ཅན་ཡིན་མཁའ་ལས་ བརྒྱུད་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་དང་སོ་
ནམ་ལྷན་ཁག་ལས་རྒྱབ་སྐྱོར་ལེན་ཐོག་ལས་ སོ་ནམ་པའི་བདེ་དོན་ལྟེ་བ་གཞི་བཟུང་གསལ་འབད་ནི་ལུ་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་
ནི་ཡིན།

ཞིང་མི་ཚུ་ལུ་ འཕྲོད་སྐྱེད་གསེག་འཛུགས་འབད་ནི་ ལྷན་བརྒྱབ་ནི་གི་སྲོད་བདར་ཚུ་བྱིན་ནི་ཡིན། སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་འོག་
གི་ཚོང་འབྲེལ་སྤེལ་བྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོག་ ཚོང་འབྲེལ་རྒྱ་སྐྱེད་འབད་ནི་ཡིན།

རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཉམས་སྤང་དང་ ཤིང་ཆས་མིན་པའི་ནགས་ཚལ་ཐོན་སྐྱེད་ལུན་བརྟན་གོང་འཕེལ།

བརྒྱ་ཆ་ ༤༥.༡༥ ནགས་ཚལ་གྱིས་ཁྲབ་སྟེ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ རྫོང་ཁག་འདི་ ཤིང་ཆས་དང་ཤིང་ཆས་མིན་པའི་ནགས་ཚལ་
ཐོན་སྐྱེད་གཉིས་ཆ་ར་གིས་ལྷུག་མི་ཅིག་ཡིན། རྫོང་ཁག་ནང་ ཤིང་ཆས་མིན་པའི་ནགས་ཚལ་ཐོན་སྐྱེད་ དཔེར་ན་ ལྷ་
སྐྱུ་ཤིང་ འག་ལུ་ དེ་ལས་ གཞན་ཚུ་ཡང་ཡོད། ཤིང་ཆས་མིན་པའི་ནགས་ཚལ་ཐོན་སྐྱེད་དེ་གིས་ ཉམས་སྤང་བྱུང་ལུ་
ཅིག་ནང་གོང་གསེབ་གྱི་འོང་འབབ་ཚུ་བཟོ་ཚུགས་པ་ཡིན།

རྫོང་ཁག་གིས་ སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་ སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་(ཨེ་མེལ)དང་ ཨེ་མེལ་ཨེ་མེལ་ལས་ རྒྱབ་
སྐྱོར་ལེན་ཐོག་ལས་ ཤིང་མིན་ནགས་ཚལ་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ལུན་བརྟན་ཐོག་དང་དོ་འགྲུན་ཅན་གྱི་ཚོང་འབྲེལ་ཚུ་འབབ་ནི་ཡིན།
རྫོང་ཁག་འདི་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ས་ཁོངས་ནང་ཆགས་ཡོད་པ་ལས་ གཞུང་གིས་ཤིང་མེད་པའི་ས་ཁོངས་ནང་ཤིང་འཛུགས་
སྐྱོང་དང་ ས་སྤོང་མ་ཚུ་ནང་ཚོང་རིག་གི་ཤིང་འཛུགས་སྐྱོང་འབབ་འབད་མ་ཚད་ ལྷ་ཤིང་དང་མཁོ་གལ་ཅན་གྱི་ཤིང་
མཁོ་གལ་ཤུགས་སྤེལ་སྤྱོད་མི་ཚུ་ རྫོང་ཁག་གིས་ ལྷེར་སྤེད་མི་སྤེལ་ནགས་ཚལ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ཡིན། ཉམས་སྤང་གོང་
མི་ས་ཆ་དང་ས་རུད་ཆད་ནི་འཛུགས་པའི་ས་ཆ་ཚུ་ནང་ཤིང་འཛུགས་སྐྱོང་འབད་དེ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་
ཉམས་སྤང་དང་ཚུའི་སྐྱོབ་ དེ་ལས་ ལྷུང་བརྟན་ནགས་ཚལ་དང་འབྲེལ་བའི་བཙའ་ཡིག་དང་ ལྷུག་གཞི་ཚུ་གི་སྐོར་
ལས་ ཤེས་ཡོན་དང་བསྐྱབ་བཀོད་འབད་ནི་ཚུ་ཡིན། མི་སྤེལ་གིས་བཙའ་མར་གཏོགས་ཐོག་ལས་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་

འཇིན་སྐྱོད་དང་ནགས་ཚལ་འཇིན་སྐྱོད་ནང་ལེགས་བསྐྱར་འབྱུང་བའམ་གྱི་ ལས་རིམ་ཚུ་གིས་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་འོང་།
དོན་སློན་ཅན་གྱི་ ནགས་ཚལ་ ཟུ་བསྐྱེད་ཞབས་ཏྲིག་དང་ ལྷོ་བའི་ མི་སྡེའི་ནགས་ཚལ་ལས་རིམ་ཚུ་དང་མཉམ་འབྲེལ་
ཐོག་ལས་ མི་སྡེ་དང་སྐྱེར་གྱི་ནགས་ཚལ་ གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོགས་ལས་ བཙོན་ཕུགས་དང་རྒྱབ་
སྐྱོར་འབད་ནི་ཨིན། འདི་གིས་ མི་སྡེ་ཚུ་གིས་རང་སོའི་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ལས་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་ཚུ་གསལ་མ་ཚད་
ལུན་བརྟན་ལག་ལེན་ཐོག་ལས་ ཉམས་སྲུང་ལུ་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་འོང་།

གཞི་རྒྱུ་མཁོ་ཚས་གོང་འཕེལ་དང་ ཞབས་ཏྲིག་མཁོ་སྐྱོད་ལེགས་བཅོས།

རྫོང་ལག་གིས་ ཞབས་ཏྲིག་ལྷན་ལག་དང་མཉམ་འབྲེལ་འབད་ཐོག་ལས་ བདེ་བ་ཐང་ བསམ་གྲུབ་ཚོས་སྤྱིར་ རོ་མོ་
གཙང་ལ་གི་ཁྲོམ་ལེགས་ལྷན་གྱི་འཆར་གཞི་ཚུ་གྲ་སྒྲིག་འབད་ནི་ཨིན། དེ་ཚུ་གིས་ རང་ལུགས་འབྲུག་གི་བཟོ་བཀོད་དང་
འབྲེལ་ སྤུས་ཚད་ཅན་གྱི་ཁྲིམ་ཚུ་ བཟོ་བསྐྱུན་འབད་དེ་མི་མང་གི་སྐྱོད་དོན་ལུ་ ཉེར་མཁོའི་རྒྱུ་གཞི་ཚུ་བརྒྱབ་ནི་ཨིན།
བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁའ་རྫོང་ལྷོ་བའི་གིས་ ཟེད་འོག་གཞན་ཚུ་ལུ་ ཞབས་ཏྲིག་ལེགས་ཤོམ་སྤྱི་བྱེད་ཚུ་གསལ་མ་
ཚད་ ཁྲོམ་ལྷོ་བའི་ཚུ་གཞི་འཇུགས་འབད་དེ་ འདི་ཚུའི་ནང་འབྱུང་ཚུ་དང་ གཙང་སྤྱོད་འབྲེལ་བསྐྱེད་ དེ་ལས་ ཁྲོམ་གྱི་
ཞབས་ཏྲིག་མཐུན་ཚུ་ཚུ་སྐྱོད་ཚུ་གསལ་བཟོ་ནི་ཨིན། ལྷ་བཤལ་གོང་འཕེལ་ཡང་འགྲོ་ཚུ་གསལ་བའི་རེ་འདོད་བསྐྱེད་པ་ཨིན།

རྫོང་ལག་ནང་ གསོ་བའི་མཐུན་ཚུ་གྱི་ཡིག་ཚང་གསར་པ་བརྒྱབ་ནི་ སྤོམ་ཁང་དང་སྤོམ་ཁང་འབྲིང་མ་ཚུ་གོང་འཕེལ་
གཏང་ནི་ཨིན། རྫོང་ལག་གིས་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ འབྲུ་ནད་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ཉན་འཚོར་དང་གོ་བ་བད་སྐྱོད་ལས་རིམ་ཚུ་
འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་ཨིན།

རྫོང་ལག་ནང་ སྤུས་ཚད་ལྷན་པའི་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་ཐབས་ལུ་ སློབ་གྲུའི་གཞི་རྒྱུ་མཐུན་ཚུ་བསྐྱབ་ནི་ཨིན། ཉེ་མ་ལས་
ཡོད་པའི་མི་སྡེ་སློབ་གྲྭ་ འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་འོག་མ་ འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་བར་མ་ཚུ་ ཡར་སེང་འབད་ནི་དང་ཉམས་བཅོས་
ཚུ་འབད་ནི་ཨིན། ཤེས་རིག་ སྤེལ་ཚུ་གིས་ གཞན་ཡང་ བཞུ་རིམ་སྤེལ་ཚུ་ལུ་གཞི་རྒྱུ་ཤེས་ཡོན་འཇམ་ཏོང་ཏོ་སྤེ

རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་ཟབ་མོ་དེ་ དོན་སྤྲོད་ཅན་དང་དངོས་མཐོང་ཅན་བཟོ་བྱས་ལུ་
ལམ་སྲོལ་ཉམས་སྲུང་ལུ་བཙུན་ལྷགས་བསྐྱེད་ནི་ཡིན། འདི་ལུ་ཚོང་ལག་གི་ལ་བྲུག་ལས་ ཚོས་སྲིའི་ཚོགས་པ་ཚུ་བཟོ་བྱེད་
ཚོས་དང་ལམ་སྲོལ་ གོམས་གཤིས་ཚུ་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་ཡིན་མ་ཚང་ ལྷ་ཁང་ཚུ་ཉམས་བཅོས་འབད་ནི་ མཚམས་
ཁང་བཟོ་ནི་ ཚོས་ཁང་བཟོ་ནི་ཚུ་ལུ་བཙུན་ལྷགས་བསྐྱེད་དེ་ ཚོས་དང་ལམ་སྲོལ་གི་མཐུན་ཚུལ་གྱི་ཐོབ་སྲོད་ཡར་རྒྱས་
བཏང་བྱེད་ མི་སྡེ་ནང་མཐུན་འབྲེལ་ཡར་རྒྱས་བཏང་ནི་ཡིན།

ས་གནས་གཞུང་གི་ཕྱོགས་སྐྱབ་གོང་འཕེལ།

ཚོང་ལག་ཚོགས་འདུ་དང་ ཟེད་འོག་ཚོགས་སྡེ་ཚུ་སྤྱི་སྤྱི་བཟོ་སྡེ་ གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་གྱི་ འགན་འཁུལ་འབག་
ཚུ་གསལ་བཟོ་ནི་དང་ ལོ་བསྟར་མ་དདུལ་ཚུ་ བཞུགས་ཅན་དང་རྒྱས་ལྷགས་ཅན་སྡེ་ ལག་ལེན་འབྲེལ་ཚུ་གསལ་བཟོ་ནི་
ཡིན། དབང་ཚད་མེད་སྡེ་དང་དམངས་ཚོའི་གཞུང་སྤྱི་སྤྱི་དང་གོང་འཕེལ་གཏང་བྱས་ལུ་ མི་སྡེ་གིས་གྲོས་ཐག་
གཅད་ནི་དང་གོང་འཕེལ་གྱི་ལུ་ལུ་ འབད་བཙུན་བསྐྱེད་དེ་ཙ་བཟུན་བཟོ་ནི་ཡིན། གྲོས་ཐག་གཅི་བཟུམ་ཅིག་བཅད་རུང་
མི་སྡེ་ཚུ་བཅའ་མར་གཏོགས་བཅུག་ནི་དང་ གོང་འཕེལ་གྱི་སེམས་ལྷགས་ སྤྱི་སྤྱི་བཟོ་ནི་ཡིན། ཟེད་འོག་བདག་སྐྱོང་
གི་རྒྱུན་སྐྱོང་ལུ་ བཞུགས་འབྲུང་བྱས་ལུ་ འོས་འབབ་གཏེ་ཡོད་ས་ལུ་དང་ དངོས་སྐྱོར་ལག་ལེན་ཐོག་མི་སྡེ་དང་
འབྲེལ་བའི་ལས་སྡེ་ཚུ་བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་ལུ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་འབད་ནི་ཡིན།

རང་རང་སོ་སོ་གིས་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྡེ་ཚུ་ལྷོ་རྟོག་འབད་ནི་ལུ་ འཆར་གཞི་དང་ལྷོ་རྟོག་ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་
འབྲེལ་ནི་ཡིན་མ་དུ་ ཐབས་ཤེས་འདི་གིས་ འཆར་གཞི་ ༡༠ པའི་དམིགས་དོན་བསྐྱབ་བྱས་ལུ་ རང་སོའི་ལུ་འགན་
དང་འགན་ཁུར་ཚུ་འགྲུབ་ཚུ་གསལ་ཡིན། རོ་ཚབ་ལྷོ་བཟུ་ལས་རྒྱབ་སྐྱོར་ལེན་པའི་ཁར་ ས་གནས་གཞུང་སྐྱོང་གི་བཅའ་
ཁྲིམས་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འཛིན་སྐྱོང་དང་གྲོས་ཐག་བཅད་སའི་གནས་རིམ་ཆ་མཉམ་ནང་ དུངས་གསལ་ཅན་བཟོ་
དགོས་ཡིན།

འཛིན་སྐྱོང་གྲུབ་ལུགས།

ལས་རིམ་ཡོངས་རྒྱུ་ལྟོས་ལམ་རྒྱུ་ལག་གི་འཆར་གཞི་ལྟར་དང་འགོ་འདེན་འབབ་ནི་ཚུ་ རྒྱུ་ལག་གི་འགན་ཁུར་ཡིན། འཆར་གཞི་འཛིན་ལས་
 རིམ་དང་འབྲེལ་ ལམ་འབད་ནི་འདོན་ལུ་ རྒྱུ་ལག་གིས་ རྒྱུ་ལག་དང་ དེ་མཚན་ འབྲེལ་གཏོགས་ཚན་གཞན་ཚུ་དང་
 གཅིག་ཁར་ཡང་མཉམ་འབྲེལ་ དམ་ཟབ་ཐོག་ལམ་འབད་ནི་ཡིན། ས་གནས་གཞུང་གི་ རྒྱུ་ལག་ཐབས་ལུ་བཅུ་དེ་དང་
 འཆར་གཞི་བཅུ་མས་ཐངས་ཚུ་ རྒྱུ་ལག་དང་འབྲེལ་བའི་ རྒྱུ་ལག་གྲོང་གསེབ་ཐོབ་སྐྱོད་ལས་འགུལ་(རྒྱ་ཡར་ཨེ་
 སི)དང་ འཆར་གཞི་འཛིན་ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་ ལམ་སྐྱོན་དང་ལམ་སྐྱོན་འབད་ནི་ཡིན། འཆར་གཞི་ ༡༠ པ་
 རྒྱུ་ལུ་ལས་རིམ་མང་རབས་ཅིག་འཁོད་དེ་ཡོད་ཅུང་ ལོ་བསྟར་བཞིན་དུ་འཆར་གཞི་བཅུ་མས་ད་ལུ་ ལས་རིམ་ཚུ་ལོག་
 རྒྱུ་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི་འདོན་གོ་སྐབས་ཐོབ་ནི་ཡིན་མ་དུ་ རྒྱ་ཡར་ཨེ་སི་དང་ འཆར་གཞི་འཛིན་ལམ་ལུགས་དེ་གིས་
 གཙོ་རིམ་བཟོ་ནི་ལུ་ཕན་ཐོགས་སྐྱོམ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ འབྲེལ་མཉམ་དང་དུངས་གསལ་ཚན་གྱི་ཐོག་ཐབས་ལུ་བཅུ་དེ་དང་འཆར་
 གཞི་བཟོ་ནི་ཚུ་ལུ་ཡང་ཕན་ཐོགས་སྐྱོམ་ཡོད།

ལས་རིམ་དང་འཆར་གཞི་ ༡༠ པའི་འཆར་དཔྱད།

ཐོག་མཐུད་ ༡: ལས་རིམ་དང་འཆར་དཔྱད།

ཨང་	ལས་རིམ།	འཆར་གཞི་བཅུ་པའི་གསལ་སྐབས་ཀྱི་བཟོ་སྐྱོན་མ་དཔྱད།
༡	སོ་ནམ་གོང་འཕེལ།	༡༣༡.༩༤
༢	སྒོ་ནོར་གོང་འཕེལ།	༢༣.༤༦
༣	ནགས་ཚལ་གོང་འཕེལ།	༡༢.༤༢༦
༤	གསོ་བའི་གོང་འཕེལ།	༡༡༣.༡༢༥
༥	ཞབས་ཏྲུག་གོང་འཕེལ།	༡༩༡.༤༤༦
༦	བདག་སྐྱོང་དང་འཛིན་སྐྱོང་།	༡༠༦.༤༤༡
	བསྐྱོམས་	༥༧༩.༢༣༤

བདེ་སྟོན་ལས་རིམ་དང་ འཆར་གཞི་རིམ་དབུལ།

བསམ་ལུན་གྱི་སྒྲིག་འཇགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་གྱི་འཆར་གཞི (༢༠༠༤-༢༠༡༣)						
མང	ལས་ལྗོ	ལས་རིམ།	སྐབས་ལྗོ	ལས་ལུན་གྱི་འགན་ཁུར་གྱི་འཆར་གཞི	འཆར་གཞི་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི	འཆར་གཞི་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི
༡	མོ་ཁམ་ལོང་འཕེལ་	འབྲུག་གོང་འཕེལ་	འབྲུག་གོང་འཕེལ་		༠.༠༠༠	
		དངུལ་ཐོག་གོང་འཕེལ་	དངུལ་ཐོག་གོང་འཕེལ་		༠.༠༢༠	
		ལྷོ་མ་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་མོ་ཁམ་ལོང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་འཕེལ་	ལྷོ་མ་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་མོ་ཁམ་ལོང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་འཕེལ་		༠.༠༠༠	
		མང་ལུ་དང་མཐོང་མཐུན་རྒྱ་ལས་ལོང་འཕེལ་	མང་ལུ་དང་མཐོང་མཐུན་རྒྱ་ལས་ལོང་འཕེལ་		༠.༠༠༠	
		མོ་ཁམ་ལོང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་འཕེལ་	མོ་ཁམ་ལོང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་འཕེལ་		༠.༠༠༠	
		ཐོག་ལྷན་ལྷན་ལོང་འཕེལ་	ཐོག་ལྷན་ལྷན་ལོང་འཕེལ་		༠.༤༠༠	
		ལྷན་ལས་ལྷན་ལོང་	ལྷན་ལས་ལྷན་ལོང་		༠.༤༢༢	
		ལྷན་ལས་ལྷན་ལོང་འཕེལ་	ལྷན་ལས་ལྷན་ལོང་འཕེལ་		༠.༧༧༠	
		སའི་བཟུང་ལྷན་དང་ས་ཆའི་འཛིན་སྲོལ་	སའི་བཟུང་ལྷན་དང་ས་ཆའི་འཛིན་སྲོལ་		༠.༧༠༠	
		ལས་སྲོལ་དང་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལོང་འཕེལ་	ལས་སྲོལ་དང་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལོང་འཕེལ་		༧.༧༠༠	
		གཞི་རྒྱ་/ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལོང་འཕེལ་	གཞི་རྒྱ་/ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལོང་འཕེལ་		༠.༤༠༠	
		གཞི་རྒྱ་མོལ་ལྷན་ལོང་འཕེལ་	གཞི་རྒྱ་མོལ་ལྷན་ལོང་འཕེལ་		༧༧.༤༠༠	

ཨང་	ལས་སྡེ།	ལས་འཛིན།	སྐབས་ལྟེང་གི་ལས་གནས།	དམིགས་ཚད་	འཆར་གཞི་ ༡༠ པའི་གསལ་སྒྲུབ་ ཀྱི་བཅད་སྟོན་མཁུར་ལུགས་	འབྲེལ་བའི་ལས་འཛིན་གྱི་ལོ་
		རང་བཞིན་སྤྱད་འཕྲུང་འཚོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟེ་བུ་སྟེང་གི་ སྤྱོད་འཚོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟེ་བུ་	རྒྱ་ཐང་དང་བདེ་བ་ཐང་	ཨ་གཏེ་ ༤		
		རང་བཞིན་སྤྱད་འཕྲུང་འཚོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟེ་བུ་སྟེང་གི་ལྟེ་བུ་ སྤྱོད་འཚོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟེ་བུ་	རྒྱ་ཐང་དང་བདེ་བ་ཐང་	རང་བཞིན་སྤྱད་འཕྲུང་འཚོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟེ་བུ་ སྤྱོད་འཚོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟེ་བུ་ མཚོན་ཁུང་ ༢		
		བསྟོར་ལས་	མེང་མེ་ , ལུ་རྩེ་དང་ལུ་ལུ་		༡༤.༡༡༡	
༢	སྟོན་ཁོང་འཕེལ་	གཞི་རྒྱ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་ ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་			༠.༤༠༠	
		གཞི་རྒྱ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་			༡.༡༠༠	
		རང་བཞིན་སྤྱད་འཕྲུང་འཚོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟེ་བུ་སྟེང་གི་ ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་	ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་	ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་ ༢	༡༠༠.༠༠༠	
		རང་བཞིན་སྤྱད་འཕྲུང་འཚོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟེ་བུ་སྟེང་གི་ ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་		ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་ ༡		
		རང་བཞིན་སྤྱད་འཕྲུང་འཚོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟེ་བུ་སྟེང་གི་ ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་	ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་	ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བུ་ ༣		

མང	ལས་སྡེ།	ལས་རིམ།	སྐྱོན་ལེན་གྱི་འགྲུབ་ལོ།	སྐྱོན་ལེན་གྱི་འགྲུབ་ལོ།	དམིགས་ཚུན	འཆར་གཞི་ ༡༠ པའི་གསལ་སྒྲུབ་ ཀྱི་བཅད་སྟོན་མཁུར་དུལ	འགྲུབ་ལོ།
			མཚན་མི། ཡུ་ཤང་། མང་ཚོ་ལ་(ལོག་བརྒྱབ་ནི)	མཚན་མི། ཡུ་ཤང་། མང་ཚོ་ལ་(ལོག་བརྒྱབ་ནི)	གྲངས་ཁ ༣		
		སྐྱོན་ལེན་གྱི་འགྲུབ་ལོ། སྐྱོན་ལེན་གྱི་འགྲུབ་ལོ།	སྐྱོན་ལེན་གྱི་འགྲུབ་ལོ། སྐྱོན་ལེན་གྱི་འགྲུབ་ལོ།	སྐྱོན་ལེན་གྱི་འགྲུབ་ལོ། སྐྱོན་ལེན་གྱི་འགྲུབ་ལོ།	གྲངས་ཁ ༡		
		ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ། ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ།	ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ། ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ།	ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ། ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ།	གྲངས་ཁ ༡		
		ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ། ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ།	ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ། ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ།	ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ། ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ།	གྲངས་ཁ ༡	24,000	
		ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ། ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ།	ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ། ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ།	ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ། ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ།	ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ། ལོག་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་ལོ།		
		སྐྱོན་ལེན་གྱི་འགྲུབ་ལོ། སྐྱོན་ལེན་གྱི་འགྲུབ་ལོ།	སྐྱོན་ལེན་གྱི་འགྲུབ་ལོ། སྐྱོན་ལེན་གྱི་འགྲུབ་ལོ།	སྐྱོན་ལེན་གྱི་འགྲུབ་ལོ། སྐྱོན་ལེན་གྱི་འགྲུབ་ལོ།	སྐྱོན་ལེན་གྱི་འགྲུབ་ལོ། སྐྱོན་ལེན་གྱི་འགྲུབ་ལོ།		

མང	ལས་སྡེ།	ལས་རིམ།	ས་གནས།	དམིགས་ཚད	འཆར་གཞི་ ༡༠ པའི་གསལ་སྒྲུབ་ ཀྱི་བཅད་སྟོན་མཁུ་དུམ	ཚན་གསལ།
		མོས་བསྟུན་ཞབས་ཏོག་/ལོ་མ་སྤེལ་བྱེད་ཚུ་བྲམ་སྡེ་ལུ་འབྲམ་				
		རོ་ཚུ་བཞག་སལ་ལུ་ཚུ་བཅུ་གསལ་ནི་				
		མོང་གསེབ་སྤྱི་བཅའ་བཏག་འཛིན་པ་ལུ་སྤྱོད་བཏང་				
		ཡམ་ལག་ལོ་མ་སྤེལ་གོང་འཕེལ།	བདེ་བམང་, རོ་མོ་གཙང་ལ བསམ་བློ་བཅོས་སྤྱི་	གྲངས་ལ ༩	༩༠.༠༠༠	
		ས་ཚགས་མའི་སྒྲུབ				
		ས་འཇམ་དང་ས་མཚམས་/འཆར་གཞི་གཞི་བཀོད་གོང་ འཕེལ				
		མི་དམངས་ཚབ་གསལ་དང་/འབྲུང་ཚུ་མཉམ་སྡེ་ལེ་ལམ་ལུ་གས།				
		ཚོང་སྒྲུབ་འབང་བཟུ་བཞི།				
		ཁོང་ལམ། ཚུ་གཡུ་ར་ དང་ཀལ་བཟ་བཅོལ་ནི་				
		ལོ་མ་ལམ་ལོ་མ་བཅུ་གཞི་ དང་ཉམས་བཅོས་				
		གཙང་ཚུ་ལས་སྤུང་སྤྱི་བཅུ་ཚུ་གཡུ་བཟུ་བཞི་				

མང	ལས་སྡེ།	ལས་འཛིན།	ས་ཡུལ།	དམིགས་ཚད	འཚར་ལཱི་ ༡༠ པའི་གསལ་རྒྱུ་ ཀྱི་བཅད་སྟོན་མཁུར་ལཱ།	ཚན་ལོན།
			<p>རྫོང་བདག་གི་སྟོན་ཁྱིམ་ , རྫོང་ལག་ལར་རྒྱ་ས་ཚོགས་སྡེ་ལང་ , ལྷ་འོལ་གྱི་མཚོན་ཁྱིམ་ , རྫོང་ལག་མཚོན་ཁྱིམ་ , ལས་གཤེགས་ཚུ་གི་སྟོན་ཁྱིམ་ , དཔེ་སྟོན་ཁྱིམ།</p>	<p>གྲངས་ལ ༡)</p>		
		<p>ཞི་བདེ་འབྲིང་ཁྱིམ་ཉམས་བཅོས་</p>				
		<p>རྫོང་བདག་གི་སྟོན་ཁྱིམ་བརྒྱ་བཞེ་</p>				
		<p>འབྲེལ་སྟོན་ལང་བརྒྱ་བཞེ་</p>				
		<p>གོང་འཕེལ་ལམ་སྟོན་དང་རྒྱ་བསྐྱར་ཞབས་ཏྲི་ག་</p>			2,400	
		<p>གཞི་རྟེན་མའོ་ཚས་གོང་འཕེལ།</p>			༤,340	
		<p>མཚོན་ཁྱིམ་བརྒྱ་བཞེ་, ཐབ་ཚང་དང་རྩུ་མ་འོལ་བཞག་ས་བཅོན་</p>				
		<p>ལས་གཤེགས་སྟོན་ཁྱིམ་ཉམས་བཅོས་</p>				
		<p>གྲགས་ཚང་ཉམས་བཅོས་</p>				

མང	ལས་སྡེ།	ལས་རིམ།	ས་ཤུགས།	དམིགས་ཚད	འཆར་ལཱི་ ༡༠ པའི་གསར་སྐྱེས་ ཁྱིམ་དམག་སྒྲིག་མཁུ་སྤེལ	ཟན་གསོ།
		གཞི་རྟེན་མཐོ་ཚས་གོང་འཕེལ།	བསམ་གྱི་བཅོས་སྒྲིང་དུ་ལག་		4,000	
		མཐོ་འཕེལ་ལྗོངས་ལྟུང་བཞེ་				
		རང་ལུགས་ཀྱི་འཕེལ་སྐྱོད་བརྒྱུ་བཞེ་དང་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བ་				
		ཉེ་འདབས་ཀྱི་ལམ་ལུ་ཕྱི་རྟེན་གཞུང་གི་		གི་འཕེལ་འཛུགས་		
		གོང་འཕེལ་ལམ་སྐྱོན་དང་རྒྱུ་སྐྱེས་ཞབས་ཏེ་ག			0,000	
		ཀམ་འཕེལ་དང་སྐྱོག་རྟེན་ཅུ་ཚུ་				
		ཤིང་ཚས་/ཅུ་ཚས་/མཐོ་ཚས་ཚུ་བཟུང་སྡེ་བུ་				
		བཅའ་སྒྲིག་སྤྱི་ཅུ་ཚས་བཟུང་སྡེ་བུ་				
		བསྐྱེད་སྐྱོན་			43,640	
ལྷོ་ཁུལ་		གཞི་རྟེན་མཐོ་ཚས་གོང་འཕེལ།			0,000	
		འཆར་ལུ་བཟུང་བཞེ་				
		སྐྱོང་ལུ་ལམ་སྐྱོན་དང་རྒྱུ་སྐྱེས་				
		གོང་འཕེལ་ལམ་སྐྱོན་དང་རྒྱུ་སྐྱེས་ཞབས་ཏེ་ག			2,000	

མང	ལས་སྡེ།	ལས་རིམ།	ས་གནས།	དམིགས་ཚད	འཆར་གཞི་ ༡༠ རའི་གསལ་སྒྲུབ་ ཀྱི་བཅད་རྫོག་མུག་དུལ	ཚན་གསལ།
		སྐོལ་གྱི་རྫོག་ཕྱིམ་བཟུ་བཞི	མེད་འོག་ཉེ་བ།			
		མཚོ་ཉེ་ཕྱིམ་བཟུ་བཞི	མེད་འོག་ཉེ་བ།			
		གོང་འཕེལ་ལམ་རྫོག་དང་རྒྱ་བརྒྱུད་ཞབས་ཏོག			༡.༡༠༧	
		བསྐྱོམས			༩.༣༠༧	
ཆེས་དང་ལམ་རྫོག་གོང་འཕེ ལ།		གཞི་རྒྱུན་མཁོ་ཆས་གོང་འཕེལ།			༥.༠༠༠	
		རྒྱ་ཁང་བཞེངས་ཀྱི	བདེ་བཟང་།	གྲངས་ཁ,༡		
		མཚོན་ཁང་བཟུ་བཞི	བདེ་བཟང་། རི་ལོ། མའ་རྫུངས།	གྲངས་ཁ,༢		
		བསྐྱོམས			༡༡.༣༠༧	
		ཕྱི་ལོ་བསྐྱོམས			༡༤.༡༣༤	
	སྐོལ་དང་མེད་འོག					
༡	མོ་གཞི་གོང་འཕེལ།	འབྲུ་སྤྱ་གོང་འཕེལ།			༠.༠༥༠	
		དུལ་རྫོག་གོང་འཕེལ།			༠.༡༠༠	
		རྒྱ་དང་རྒྱ་ལམ་ལྟར་འཛིན་གྱིང་།			༠.༤༠༠	

མང	ལས་སྡེ།	ལས་རིམ།	སྐབས་ལྟེན།	དམིགས་ཚད།	འཆར་ལཱི་ ༡༠ རའི་གསར་སྐྱེས་ ཀྱི་བཅད་ཚྭོན་མཁུ་དུལ།	ཟན་གསོ།	
			རྒྱ་ལམ་བཙོན་གྱི།	<p>མར་ཚེ་གོང་- སྐད་བཟང་(གོ་ལོ་མི་ཁྲུང་༢) བཅད་ཀྱི་ཚེ་ལོ་ལྟར་(གོ་ལོ་མི་ཁྲུང་༣) ལོ་ལྟར་- བཅད་ཚེ་ལྟར་(གོ་ལོ་མི་ཁྲུང་༤) ལོ་གོང་ཚེ་- སྐད་བཟང་(གོ་ལོ་མི་ཁྲུང་༢)</p>	(གོ་ལོ་མི་ཁྲུང་ ༡༡)		
		རྒྱ་ལམ་ཁྲུང་ལམ་བཙོན་ལ།		མེ་ལོ་ལམ་མཁུ་ལམ་བཙོན་ལ།			
		རྒྱིང་ཟེམ་ལྟར་བཙོན་གྱི།		གོ་ལྟི་རུ་ལྟི།			
		ཏུ་ར་ལྟོན་ལྟར་བཙོན་གྱི།					
		བསྐོས་ལས།			༣.༥༠༠		
	བཟང་གསོ་རྒྱུ་དང་ལེན་གསོ་རྒྱུ་	གཤིས་ཀྱི་མེ་ལོ་ལམ་བཙོན་ལེམ་ལ།					
༤༡༡					༤.༢༠༠		

མང	ལས་སྡེ།	ལས་རིམ།	ས་གནས།	དམིགས་ཚད།	འཆར་གཞི་ ༡༠ རའི་གསལ་སྒྲུབ་ ཀྱི་བཅད་སྟོན་མཁུ་དུལ།	བྲག་གསོ།
		སོ་ཤེས་ཞིང་ལམ་བཅོལ་གྱི་	ཨོ་རོང་ལམ། ཨོ་རོང་སྒྲིང་(གལ་མེད་ ༥), ཅར་ལུང་ལམ་རི་ལུང་(གལ་མེད་ ༥)	(གལ་མེད་ ༡༠)		
		སོ་ཤེས་ལུ་ལཱ་སྟོན་ལུ་ཅན་གྱི་ཞུ་བའི་ཤེས་ཤིང་གཞི་བཟུང་བཟུང་གསལ་		ལུང་སུལ་༧)		
		བསྟོན་མས།			༡༩.༤༠༠	
༢	སོ་ཤེས་གོང་འཕེལ།	ཤེས་ཚན་ལུ་ཅན་གོང་འཕེལ།			༠.༢༠༠	
		སོ་ཤེས་རིག་པ་རྒྱུ་ཡར་བཟོ་བཅོལ་གྱི་			༠.༢༠༠	
		གཞི་རྟེན་/སྟོན་པ་སྒྲུབ་གོང་འཕེལ།			༠.༤༠༠	
		བསྟོན་མས།			༠.༩༠༠	
༣	ཞུ་བའི་ཞུ་བའི་གོང་འཕེལ།	ཞུ་བའི་ཞུ་བའི་ཞུ་བའི་གོང་འཕེལ།			༠.༢༠༠	
		སྟོན་པ་སྒྲུབ་ཞུ་བའི་གོང་འཕེལ།			༠.༢༠༠	
		སྟོན་པ་སྒྲུབ་ཞུ་བའི་གོང་འཕེལ།			༠.༢༠༠	
		རང་བཞིན་གཞི་བཟུང་སྟོན་པ་སྒྲུབ་			༠.༢༠༠	

མང	ལས་ཤེ།	ལས་འཛིན།	ས་གནས།	དམིགས་ཚད	འཆར་གཞི་ ༡༠ པའི་གསར་རྒྱུ་ ཀྱི་ལན་རྫོག་མངའ་དུལ	ཟན་གསོ།
	ཚུ་གཡུང་བརྟོན་གྱི།		ཚུ་གཡུང་གསར་པ་ མ་སའི་ཁོ་ལ། (གཏམ་མི་རུང་ ༠.༥), ཏཱ་ཀི་རི་ (གཏམ་མི་རུང་ ༣)	(གཏམ་མི་རུང་ ༣.༥)		
	ཚུ་གཡུང་ཉམས་འཚོས།		སྤྲ་སའི་ཁོ་ལ། , བསམ་ལུ་འཚོས་ལྷོང་ , ལ་རྫོང་མང་ , སྤྲ་སའི་མའ་གཤར་ , ལྷོང་རི་སྤོང་ , ལེ་མེད་མང་སྤོང་	(གཏམ་མི་རུང་ ༡༠.༥)		
	ཚུ་གཡུང་ཉམས་འཚོས།		གྲི་རི་རུང་			མེད་མེད་མེད་
	གཞི་རྒྱུ་མོལ་ཚེས་གོང་འཕེལ།				༡༣.༥༠༠	
	མོ་བཀའ་ཁིང་ལམ་འབྲོན་གྱི།		གཤར་ཚུ་མཐའ་མལ་ལའ་རྫོང་མང།	(གཏམ་མི་རུང་ ༡)		
	མོ་བཀའ་ཁིང་ལམ་འབྲོན་གྱི།		ལུག་ཚུ་གསལ་མང་ལུ་རུང་ཁོ་ལ།	(གཏམ་མི་རུང་ ༡༠)		

མང	ལས་སྡེ།	ལས་རིམ།	ས་གནས།	དམིགས་ཚད	འཆར་གཞི་ ༡༠ རའི་གསར་སྐྱེས་ ཁྱིམ་དུ་སློབ་མཁུ་དངུལ	ཚན་གསལ།
		སོ་གཙམ་གྱི་འཕེལ་འགྲུབ་ལྟེ་ལུ་ལམ་ལོ་གསལ་ཅན་གྱི་གསལ་འཕྲོག་གི་སྡེ་བཀའ་ ར་བརྟུགས་	ལུག་ཆོགས་ཐང་	གྲངས་ལ།		
		བསྐྱོམས			༡༩.༣༣༣	
༢	སློབ་ཤོར་འཕེལ་	ལྷོ་ཆག་དང་ལྷོ་ཆག་གོང་འཕེལ་			༠.༢༠༠	
		སློབ་ཤོར་འཕེལ་གྱི་ཡར་རྒྱུ་བཀའ་དང་གི་			༠.༢༠༠	
		གཞི་རྒྱུ་/ལྷོ་གསལ་གྱི་ཡར་རྒྱུ་གོང་འཕེལ་			༠.༢༠༠	
		བསྐྱོམས			༠.༩༠༠	
༣	གསལ་ཚལ་གོང་འཕེལ་	མི་སྡེ་གསལ་ཚལ་གོང་འཕེལ་			༠.༢༠༠	
		སློབ་སྡེ་གསལ་ཚལ་གོང་འཕེལ་			༠.༢༠༠	
		སློབ་སྡེ་གོང་འཕེལ་གྱི་ཡར་རྒྱུ་གོང་འཕེལ་			༠.༢༠༠	
		རང་བཞིན་གསལ་སྐོང་སྐོང་སྐོང་སྐོང་			༠.༢༠༠	
		བསྐྱོམས			༠.༩༠༠	
༤	གསལ་གོང་འཕེལ་	གཞི་རྒྱུ་མཐོང་ཆས་གོང་འཕེལ་			༣.༤༠༠	
		ལུག་ལ་གསལ་གྱི་ཡར་རྒྱུ་གི་	སྐོང་གསལ་, ལྷོ་དེ་	གྲངས་ལ། ༢		
		གོང་གསལ་འཕུང་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཡར་རྒྱུ་གོང་འཕེལ་				

མང	ལས་སྡེ།	ལས་རིམ།	ས་ཡན་ལ།	དམིགས་ཚད	འཆར་ལཱི་ ༡༠ པའི་གསར་སྐྱེས་ ཁྱིམ་དུ་སློབ་མཁུ་བའི་ལ	ཟན་གསོ།
		མོང་གསལ་འབྲུང་ཚུ་ཤམ་སྡེ་ལ་ལས་རིམ་གསར་བཙུག་	མི་རུང་དེ་བཟེ, ཀྱའི་དེ། , རྒྱུ་ལའང་, མ་ལྟོ་ལམ་	ལྷང་སའ་ལ་༥		
		མོང་གསལ་འབྲུང་ཚུ་ཤམ་སྡེ་ལ་ཉམས་ལེན་བཙུག་	གཙུང་ཚུ་དཔོན་པ་, གཙུང་ཚུ་མཐའ་ལམ་ , ལྷང་དཀར་སྡེ་	ལྷང་སའ་ལ་༧		
		བསྐྱོན་ལས			༣,༥༠༠	
༥	ཞབས་ཏྲི་གཞུག་ལག	གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གོང་འཕེལ།			༢,༥༠༠	
		སྤྱི་བཟའ་བཟུ་བའི་	སྤྱི་གཡའི་ཁོ་ལ།	ལྷང་སའ་ལ་༡		
		སྤྱི་བཟའ་ཉམས་ལེན་	ལམ་འོང་བཟའ་	ལྷང་སའ་ལ་༡		
		རྩ་ལམ་ཉམས་ལེན་	བསམ་བློ་བཙུག་ཚུ་སྤྱི་བཟུ་རྩ་གི་རི་	(གཞི་མི་རུང་ ༡༢		
		ཏུ་ར་ལོ་དོ་བཟུ་བའི་				
		བསྐྱོན་ལས			༢,༥༠༠	
༧	བདག་སྐྱོང་དང་འཛིན་སྐྱོང་	གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གོང་འཕེལ།			༢,༥༠༠	
		མི་སྡེ་འཛིན་ལས་འབྲུ་ལའང་བཟུ་བའི་		ལྷང་སའ་ལ་༡		

མང	ལས་སྡེ།	ལས་འཛིན།	སྐབས་ལྟེན།	སྐབས་ལྟེན།	འཆར་ལཱི་༡༠་པའི་གསལ་སྒྲུབ་ ཀྱི་ལན་རྫོག་མཁུ་དུལ	འཆར་ལཱི་༡༠་པའི་གསལ་སྒྲུབ་ ཀྱི་ལན་རྫོག་མཁུ་དུལ	འཆར་ལཱི་༡༠་པའི་གསལ་སྒྲུབ་ ཀྱི་ལན་རྫོག་མཁུ་དུལ
		སྐབས་ལྟེན་རྒྱུ་བཟུང་བའི་					
		འཛོམས་རྒྱུ་བཟུང་བའི་					
		གོང་འཕེལ་ལམ་ལུགས་རྫོག་དང་རྒྱ་བརྒྱུད་ཞབས་ཏོག་			༠.༥༠༠		
		བསྐྱོན་མཁུ་			༣.༠༠༠		
	རྒྱ་ལྟེན་ལོ་ལྟེན་ལོ་ལྟེན་ལོ་ལྟེན་				༠.༥༠༠		
		རྒྱ་ལྟེན་ལོ་ལྟེན་ལོ་ལྟེན་ལོ་ལྟེན་		གཙང་རྒྱ་ལོ་ལྟེན་			
		ལོ་ལྟེན་ལོ་ལྟེན་			༣.༥༠༠		
		ལོ་ལྟེན་ལོ་ལྟེན་			༡༧.༡༣༣		
	ལྟེན་ལོ་ལྟེན་ལོ་ལྟེན་						
	༡ ལོ་ལྟེན་ལོ་ལྟེན་				༠.༧༠༠		
					༠.༧༠༠		
					༠.༧༠༠		
					༠.༧༠༠		

མང	ལས་སྡེ།	ལས་རིམ།	ས་གནས།	དམིགས་ཚད	འཆར་གཞི་ ༡༠ ལོའི་གསར་སྐྱེས་ ཀྱི་ལན་སློབ་མཁུ་དུལ	ཟན་གསོ།
		ཡན་ལག་སྐྱོན་ཁང་བརྒྱབ་ནི།	གསེར་ཤེན་མོ་ ལྷ་ས་ཡོལ་(རྫོང་ལ)	གྲངས་ཁ ༢		
		མོང་གསེབ་འཕུང་ཚུ་ལམ་སློབ་ཤེས་ཤེས་འཕྲོལ་བཅོས།	སྤང་མང་, ཤོག་ཤིས་, གསེར་ཤེན་མོ་ ཉེ་ལ། ལྷ་ས་ཡོལ།	གྲངས་ཁ ༥		
		སྐྱེས་ཚུ་ལི་ཀ་སྤང་སྐྱོབ་ས།	ལང་རྒྱབ་, ལྱང་དེ་བཟེ, བང་ལ་, སྤེལ་ཤང་	གྲངས་ཁ ༦.		
		བསྐྱོལ་ས།			༩,༠༠༠	
༥	ཞབས་ཏོག་རྒྱ་ཞུ་ལག།	གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གོང་འཕེལ།			༩,༤༠༠	
		སྤྱིང་ཟམ་བརྒྱབ་ནི།	ཁེ་རྫོང་འི་	གྲངས་ཁ ༡		
		སྤྱིང་ཟམ་བརྒྱབ་ནི།	རི་བསམ་མཚམས།	གྲངས་ཁ ༡		
		རྩ་ལམ་བཙོན་ནི།	མེན་པ་རྩོད། ཡང་ལུ།	(གཞི་མི་རང་ ༦		
		སྤྱིང་ཟམ་ཤེས་འཕྲོལ་བཅོས།	ལྷི་ཟམ་	གྲངས་ཁ ༡		
		རྩ་ལམ་ཤེས་འཕྲོལ་བཅོས།		(གཞི་མི་རང་ ༥༦		
		ཏུང་ལོན་བརྒྱབ་ནི།				

མང	ལས་སྡེ།	ལས་རིམ།	སྐོན་ལེན་གྱི་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན།	དམིགས་ཚད།	འཆར་གཞི་ཀྱི་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན།	ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན།
		བསྐོས་ལས			༡.༥༠༠	
༡༠	བདག་སྐྱོང་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན།	གཞི་རྒྱུ་མཁོ་ཆས་གོང་འཕེལ།			༡.༡༠༠	
		གསོ་སྲིད་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན།				
		གསོ་སྲིད་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན།	དབང་ལྡན།	མྱེས་ལུགས།	༠.༣༥༠	
		གོང་འཕེལ་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན།			༡.༥༥༠	
		བསྐོས་ལས			༠.༦༥༠	
༡༡	ཆོས་དང་ལམ་སྐྱོང་གི་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན།	གཞི་རྒྱུ་མཁོ་ཆས་གོང་འཕེལ།				
		ལྷན་འབྲེལ་གསོ་སྲིད་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན།	ཐོན་ལས་འཕེལ་ལྗང་། དགོངས་ལུང་དོན་ལུགས་དབང་ལྡན་སྐོན་ལེན་	མྱེས་ལུགས་ ༦		
		མཚོན་ཁྱོད་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན་གྱི་ལས་འགན།	དབང་ལྡན་ལས་འགན་སྐོན་ལེན་དང་དབང་ལྡན་དང་ལོ་གཞི་	མྱེས་ལུགས་ ༧		

མང	ལས་ཤེ།	ལས་འི་ལ།	ས་ཤུགས།	དམིགས་ཚད	འཆར་གཞི་ ༡༠ པའི་གསར་སྐྱབ་ ཀྱི་བཅད་རྫོག་མཁུ་དུལ	འབྲེལ་གཞི་
		བསྐྱོན་པས			༣.༢༠༠	
		ཤོངས་བསྐྱོན་པས			༡༤.༡༤༤	
	སྐྱབ་ཚེན་ལུ་ལྟོ་ལོག་འོག་ལོག་					
༡	སོ་ཤུ་མཁོང་འཕེལ་	འབྲུག་ལྷ་སྐོང་འཕེལ			༠.༠༡༠	
		དུལ་ལོག་ལོང་འཕེལ			༠.༠༠༠	
		མང་ལུ་དང་སོན་རྒྱུ་མཁུ་འཕེལ་ལོང་འཕེལ			༠.༠༡༠	
		རྒྱ་དང་རྒྱ་གཞུང་འཕེལ་སྐྱོང་			༡.༤༠༠	
		རྒྱ་གཞུང་ཉམས་བཅོས	མང་རྒྱ་ལོག་ལོང་སྐྱོང་	གཞི་ལོག་ལོང་ ༡༠		
		རྒྱ་གཞུང་བཅོན་ནི་	འཇམ་པ་ནི་	གཞི་ལོག་ལོང་ ༥		
		རྒྱ་གཞུང་ཉམས་བཅོས	སྐྱབ་ཚེན་ལུ་			མེད་མེད་
		གཞི་རྒྱུ་མཁོངས་ལོང་འཕེལ།			༤.༠༠༠	
		སོ་ཤུ་མཁོང་འཕེལ་བཅོན་ནི་	བཅོང་རྒྱ་ལུ་སྐྱབ་ཚེན་	གཞི་ལོག་ལོང་ ༥		མེད་པས་
		སོ་ཤུ་མཁོང་འཕེལ་བཅོན་ནི་	རྒྱ་གཞུང་ཉམས་བཅོས་མེད་ལུ་སྐྱོང་	གཞི་ལོག་ལོང་ ༣.༥		

མང	ལས་སྡེ།	ལས་རིམ།	སྐྱོན་ལེན།	དམིགས་ཚད།	འཆར་གཞི་ ༡༠ རའི་གསལ་སྒྲུབ་ ཀྱི་ལན་སྟོན་མཁུར་ལྔའུ	འཆར་གཞི་ འུ་ལྔའུ
		གཞི་རྟེན་/སྤྱོད་སྤྲོད་ལུ་གྲྀ་ལོང་འཕེལ།			0.030	
		བསྐྱོན་ལེན།			0.460	
3	མཁུར་ལུ་གྲྀ་ལོང་འཕེལ།	མི་སྡེ་མཁུར་ལུ་གྲྀ་ལོང་འཕེལ།			0.040	
		སྤྱིར་སྡེ་མཁུར་ལུ་གྲྀ་ལོང་འཕེལ།			0.040	
		སྤྱིར་སྡེ་ལོང་ལུང་མཁུར་ལུ་གྲྀ་ལོང་འཕེལ།			0.040	
		བསྐྱོན་ལེན།			0.606	
4	གསོ་བའི་ལོང་འཕེལ།	གཞི་རྟེན་མཁུར་ལུ་གྲྀ་ལོང་འཕེལ།			2.000	
		ལུ་གྲྀ་ལུ་གྲྀ་ལོང་འཕེལ་བཟུང་བའི་		མཚུ་སྤྱིར་དང་སྤྱིར་ལོང་འཕེལ།		ལྷན་སྤྲོད་ 2
		སྤྱིར་གསོ་བའི་ལོང་འཕེལ་བཟུང་བའི་		མང་ཚུ་ལུ་མི་སྡེ་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་ལུ་གྲྀ་ལོང་འཕེལ་སྤྱི་		
		བསྐྱོན་ལེན།		རྩ་མཚུངས་,		ལྷན་སྤྲོད་ 1
5	ཞབས་ཏུ་གྲྀ་ལོང་འཕེལ།	གཞི་རྟེན་མཁུར་ལུ་གྲྀ་ལོང་འཕེལ།			2.000	
		སྤྱིར་ལུ་གྲྀ་ལོང་འཕེལ་བཟུང་བའི་		ལྷན་སྤྲོད་ལུ་གྲྀ་ལོང་འཕེལ་བཟུང་བའི་	2.000	
		སྤྱིར་ལུ་གྲྀ་ལོང་འཕེལ་བཟུང་བའི་		ལྷན་སྤྲོད་ལུ་གྲྀ་ལོང་འཕེལ་བཟུང་བའི་	2.000	

མང	ལས་སྡེ།	ལས་རིམ།	ས་གནས།	དམིགས་ཚད	འཆར་གཞི་ ༡༠ པའི་གསར་སྐྱེས་ ཁྱིམ་དམག་ཕྱོགས་འདུལ	ཟན་གསོ།
			མཚོ་ཚུ་ལོ།, དགའ་བློའི་མཁའ་པར་, མཚོ་བློའི་མཁའ་པར་, ཚུ་བུ་ཕྱོག་ཚོགས་ཚོས་བློའི་ལྷ་ཁང་	གྲངས་ལ ༤		
		རྒྱ་ཁང་ཉམས་ལགས།			༡.༤༥༠	
		བསྐྱོམས།				
		འོངས་བསྐྱོམས།			༡༤.༤༠༧༤	
	ལུ་འཁྱོལ་ལོག་ལོག་					
	༡ རོ་འཁྱོལ་ལོག་ལོག་	འབྲུག་རྒྱ་གཞི་འཕེལ			༠.༠༧༠	
		དངུལ་ཐོག་གི་འཕེལ			༠.༠༧༠	
		ཚུ་དང་ཚུ་གཡུང་འཛིན་གྲོལ་			༡.༡༠༠	
		ཚུ་གཡུང་བཞོན་གྱི་	ས་ཚུ་བུམ་པ	གའོ་མི་ཤར་ ༣		
		ཚུ་གཡུང་ཉམས་ལཱ་བཅོས།	བཟང་ཐེ་	གའོ་མི་ཤར་ ༣༥		
		གའོ་མི་ཤར་མཐོང་ཆས་གོང་འཕེལ།			༡.༤.༠༠༠	
		གའོ་མི་ཤར་མཐོང་ཆས་གོང་འཕེལ།	མི་ཤར་ཚུ་འཕེལ་འཛུགས་པ།	གའོ་མི་ཤར་ ༣༥		
		ས་བཟུང་དང་ས་ཚགས་འཛིན་གྲོལ་			༠.༠༧༠	

མང	ལས་སྡེ།	ལས་རིམ།	ས་ཡུལ།	དམིགས་ཚད	འཆར་གཞི་ ༡༠ པའི་གསར་སྐྱེས་ ཁྱིམ་དུ་སྐྱོན་མེད་པའི་	ཚན་གསལ།
		སྤོང་གསེབ་འབྲུང་ཚུ་གམས་སྐྱེལ་དང་གཙུང་སྤྱོད།			༡,༢༥༠	
		སྤོང་གསེབ་འབྲུང་ཚུ་གམས་སྐྱེལ་ལས་རིམ་གསར་དམ	འཛེམས་པ་, མངོང་གོན་པ་, ལུང་རི་, སྤུལ་གྱིས་སྤྱིང་, མཚོ་གཙང་	༥		
		བསྐྱེམས			༡,༧༠༠	
༥	ཞབས་རྟོག་ལྷན་ཁག།	གཞི་རྟེན་མཁོ་ཚེས་གོང་འཕེལ།			༢,༠༠༠	
		སྤྱིང་ཚེས་བཟང་བཞི	མཚོ་གཙང་རི་, གོང་ལམ་ར་	གྲངས་ཁ ༡		
		སྤྱིང་ཚེས་ཉམས་འཚོས་	ལུང་ལྷ་ཚེས། སྤུལ་ཚེས་སྤྱིང་ཚེས། མང་ལུང་ཚེས། འཛེམས་པ་ཚེས་	གྲངས་ཁ ༧		
		རྩ་ལམ་བཙོན་གྱི	གཙུང་སྤྱོད་ལུང་ལུང་འཛེམས་ཚེས་གོ།	གཞི་རྟེན་པའི་		

མང	ལས་ཤེ།	ལས་འཛིན།	སྐབས་ལྔ་པ།	དམིགས་ཚད།	འཆར་གཞི་ ༡༠ པའི་གསར་རྒྱུ་ ཀྱི་བཅད་རྫོག་མཁུ་དུལ།	འབྲེལ་གཞི།
			འཛིན་ལས་པ་སྤྲུག་ཚོང་། སྐུ་ཚོ་སྤྱི་ཚོང་།-འཛིན་ལས་བྲལ། སུའུ་ཚོ་སྤྱི་ཚོང་། ཁེ་སི་ལིང་ཐང་།- འུང་ཐི་ལི། འུང་ཐི་ལི་- འཛིན་ལས་པ་སྤྲུག། ལང་ཀྱུ་ལ་ཚེ།	༡༢ ༡		
		རྒྱ་ལམ་ཉེན་འགོག་བཅོས་།				
		ཁྱེད་ལྟོད་བུ་བཞི།				
		བསྐྱོན་ལས།			༩,༠༠༠	
༡༧	བཟུང་སྤྱོད་དང་འཛིན་སྤྱོད།	གཞི་རྒྱུ་ཚོང་མཁོ་ཆས་ལོང་འཕེལ།			༡,༠༠༠	
		མཁོ་ཆས་ལོང་འཕེལ་གྱི་ཉེན་འགོག་བཅོས་།				
		ལོང་འཕེལ་ལམས་རྫོག་དང་རྒྱ་བསྐྱོད་ཞབས་ཏེ།			༠,༩༠༠	
		བསྐྱོན་ལས།			༡,༩༠༠	
	ཆོས་དང་ལམ་སྤོལ་ལོང་འཕེལ།					
༡༨	ལ།	གཞི་རྒྱུ་ཚོང་མཁོ་ཆས་ལོང་འཕེལ།			༠,༥༥༠	

མང	ལས་ཤེ།	ལས་འི་ལ།	ས་ཤེས།	དམིགས་ཚད།	འཆར་ཤི། ༡༠ རའི་གསར་རྒྱུ་ ཁྱིལ་དུ་སློབ་མཁུ་དུལ།	འཆར་ཤི།
		ལྷ་ལང་ཉམས་གསོ།	སྤུལ་དང་ལུ་ལྷ་ལང་།	ལྷ་ལང་ལ། ༡		
		བསྟོན་ལས།			༩.༣༩༧	
		ལོངས་བསྟོན་ལས།			༡༧.༧༩༤	
	བསམ་འཇུག་ལོག།					
༡	སོ་འཇུག་ལོང་ལེལ།	འབྲུག་སྤྱི་གོང་ལེལ།			༠.༠༧༠	
		དངུལ་ཐོག་གོང་ལེལ།			༠.༠༧༠	
		མང་ལུ་འཇུག་གོང་ལེལ།			༠.༠༧༠	
		བསྟོན་ལས།			༠.༠༣༠	
༢	སོ་འཇུག་ལོང་ལེལ།	སྟོ་ཆག་དང་རྩ་ཆག་གོང་ལེལ།			༠.༠༣༠	
		སོ་འཇུག་ལོང་ལེལ་རྒྱུ་ལང་དུ་གཤམ་དང་ཉི།			༠.༠༤༠	
		གཤིས་ཉེན་/སྟོན་ལས་སྤུལ་གོང་ལེལ།			༠.༠༣༠	
		བསྟོན་ལས།			༠.༧༠༠	
༣	འགས་ཚལ་གོང་ལེལ།	མི་ལྷོ་འགས་ཚལ་གོང་ལེལ།			༠.༠༤༠	
		བསྟོན་ལས།			༠.༠༤༠	

མང	ལས་ཤེ།	ལས་ཤིལ།	ས་ཤུན་ལ།	དམིགས་ཚད།	འཆར་ལཱི་ ༡༠ ཡི་གསར་རྒྱུ་ ཀྱི་ལན་རྫོག་མཁུ་དུལ།	འབྲེལ་གཞི་
		འཕྲོད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་བཞི།				
		གོང་འཕེལ་ལམ་ལམ་རྫོག་དང་རྒྱ་བརྒྱུ་ཞབས་ཏེ་ག།			༠.༥༠༠	
		བསྐྱོན་ལས།			༧.༥༠༠	
	རྒྱ་ལྟ་དང་ལམ་ལམ་ལྟ་བུ་གོང་འཕེལ།	གཞི་རྫོག་མཁུ་ཆས་གོང་འཕེལ།			༥.༠༠༠	
		རྒྱ་ལང་བཞེང་ས་ཤི།	སྤྱི་ཤིང་ལུང་རྒྱ་ལང་།	ལྷང་ས་ལ། ༡		
		རྒྱ་ལང་ཉམས་ལ་གསོ།	སེར་ཤི། མོན་མོལ། ལུང་རྒྱ།	ལྷང་ས་ལ། ༧		
		ཏུང་ལྟོད་བཟུ་བཞི།		ལྷང་ས་ལ། ༡		
		བསྐྱོན་ལས།			༧.༥༠༠	
		ལྷང་ས་བསྐྱོན་ལས།			༡༩.༧༠༥	

SAMDRUPJONGKHAR DZONGKHAG
TENTH PLAN
(2008-2013)

TABLE OF CONTENTS

ACRONYMS	2
GLOSSARY OF BHUTANESE TERMS.....	3
MAP OF SAMDRUPJONGKHAR.....	4
DZONGKHAG AT A GLANCE	5
BACKGROUND.....	7
SITUATIONAL ANALYSIS.....	7
OPPORTUNITIES AND STRENGTHS.....	7
CHALLENGES AND THREATS.....	8
OBJECTIVES	9
STRATEGIES	9
IMPROVING THE PRODUCTIVITY OF CITRUS, VEGETABLES AND OTHER HORTICULTURE PRODUCTS	9
PROMOTING FOOD SELF SUFFICIENCY AND ALTERNATIVE SOURCE OF INCOME	9
IMPROVING PRODUCTIVITY OF LIVESTOCK	10
IMPROVING ACCESS TO ROADS AND MARKETS	11
CONSERVING THE ENVIRONMENT AND SUSTAINABLE NON-TIMBER FOREST PRODUCTS MANAGEMENT.....	11
INVESTING IN SOCIO-ECONOMIC FACILITIES AND IMPROVING DELIVERY OF SERVICES.....	11
PRESERVATION AND PROMOTION OF RELIGION, CULTURE AND TRADITIONAL	12
CAPACITY BUILDING OF LOCAL GOVERNMENT	13
MANAGEMENT ARRANGEMENTS	13
PROGRAMMES AND INDICATIVE TENTH FIVE YEAR PLAN OUTLAY.....	14
TABLE 1: PROGRAMMES AND TENTH PLAN OUTLAY	14
INDICATIVE PROGRAMME AND PLAN OUTLAYS	15

ACRONYMS

AI	Artificial Insemination
AMEPP	Agriculture Marketing and Enterprise Promotion Program
BDFC	Bhutan Development Finance Corporation
BHU	Basic Health Unit
BPC	Bhutan Power Corporation
CDH	Community Development for Health Workshops
CPMW	Community Planning and Monitoring Workshops
DT	Dzongkhag Tshogdu
GT	Gewog Tshogde
HYV	High Yielding Variety
ICT	Information and Communication Technology
m	Metres
mm	Millimeters
NFE	Non Formal Education
NRDCL	Natural Resource Development Corporation Ltd.
NSB	National Statistics Bureau
NWFP	Non Wood Forestry Products
ORC	Out Reach Clinic
PHCB	Population and Housing Census, 2005
PLaMS	Planning and Monitoring System
PTT	Power Tiller Track
RBP	Royal Bhutan Police
RDI	Regional Development Initiatives
RDTI	Rural Development Training Institute
RSPN	Royal Society for Protection of Nature
RWSS	Rural Water Supply Scheme
SGF	Small Grants Funds
SLMP	Sustainable Land Management Programme
sq. km	Square Kilometer
TCB	Tourism Council of Bhutan

GLOSSARY OF BHUTANESE TERMS

Chathrim	Act, statute
Chiwog	A unit under a Gewog
Choekhang	Prayer hall
Driglam Namzha	Traditional Bhutanese etiquette
Druk Gyalpo	His Majesty the King of Bhutan
Dungkhag	Sub-district
Dungpa	Sub-district administrator
Dzong	Fortress, which is commonly used as an administrative center and traditionally is the abode of monks
Dzongdag	District administrator
Dzongkha	National language of Bhutan
Dzongkhag	District
Dzongkhag Tshogdu	District Council
Gewog	Block/ County
Gewog Tshogde	Block/ County Council
Goendey	A monastic community
Gup	Head of a Gewog
Lhakang	Temple
Lhenkhag	Ministry
Mangmi	An elected representative of the Gewog, who is also a deputy Gup
Menchu	Water with medicinal properties
Nye	Sacred pilgrimage site
Rabdeys	Monastic bodies in Dzongs other than Punakha and Thimphu
Thromde	Municipality
Thromde Tshode	Municipal Council
Tseri	Shifting cultivation
Tshachu	Hot springs
Tshamkhang	Hermitage

Tshechu	A religious festival
Tshogpa	An association or committee. Also referred to elected representative of a Chiwog to the Gewog Tshogde
Zhung Dratshang	Central Monastic Body

Dzongkhag at a glance

Population and Land Use	
Population Figure (No)	33889
Area (sq. km)	1878.79
Forest Cover (% of land area)	85.15
Agriculture	
RNR Center	6
Agriculture Extension Center	4
Veterinary Hospital	2
Livestock Extension Center	3
Forestry Extension Center	0
National Park	0
Wild Life Sanctuary	1
Irrigation Schemes (Functional)	
Total number of Irrigation schemes (No.)	9
Total lengths of Irrigation Schemes (km)	24.15
Health	
Life Expectancy (years)	68.1
Infant Mortality rate (per 000 live births)	69.1
Number of Hospital	2
Number of Basic Health Units	8
Number of Out Reach Clinics	26
Number of Doctors	3
Education	
Community schools	14
Community pry schools	0
Primary schools	1
Lower secondary schools	6
Middle secondary schools	3
Higher secondary schools	1
Non-formal Education Centers	26
Number of students in schools	8010
Number of teachers	225
Number of students per teacher (Student Teacher Ratio)	36:1
Literacy Rate (%)	54.5

Local Governments	
Number of Gewogs	11
Number of DT members	22
Number of GT members	98
Electricity	
Number of Households electrified	3273
Water and Sanitation	
Number of Rural Water Supply Schemes	NA
Rural Water Supply coverage (%)	85.57
Number of households with toilets/latrines	5998
Communications	
Number of fix lines	1001
Number of Rural Telecommunication Facilities	5
Number of Post offices	1
Number of Bridges/ Suspension Bridges	36
Road network (km)	
National Highway	73.8
District Road	67
Feeder Road	0
Farm Road	35
Power Tiller Track	0

SAMDRUPJONGKHAR DZONGKHAG**Background**

Samdrupjongkhar Dzongkhag is located in the south eastern part of the country. It has a total area of 1878.79 sq. km with elevations ranging from 200 to 3600 m above sea level and the major portion of the land falls within an altitude ranging from 600 m to 1200 m above sea level. 85.15% of its total land area is under forest cover comprising mainly of broad leaf sub-tropical evergreen forest. It shares its border with Pemagatshel Dzongkhag in the west, Trashigang Dzongkhag in the north and the Indian states of Assam and Arunachal Pradesh in the south and east respectively.

The Dzongkhag is administratively supported by two Dungkhangs. Samdrupcholing Dungkhang comprises of four Gewogs: Martshalla, Pemathang, Phuntshothang and Samrang. Jomotshankha Dungkhang administers three Gewogs: Lauri, Serthi and Langchenphu. The rest of the Gewogs namely Gomdar, Wangphu, Orong and Dewathang are administered directly by the Dzongkhag administration.

The Dzongkhag has about 6951 households and a total population of 33889 (NSB¹). The population is fairly distributed amongst the Gewogs, except for Samrang which has a very small population.

The Dzongkhag is located in the sub-tropical climatic zone with fertile plains mostly in Pemathang, Phuntshothang, Langchenphu and Samrang Gewogs. The Dzongkhag experiences a maximum temperature of 36 degree centigrade and minimum temperature of 14 degree centigrade. It receives an average annual rainfall of 5309.4 mm.

Situational Analysis

The situational analysis attempts to provide the broad characteristics of the Dzongkhag in terms of assessing its opportunities, strengths, threats and weaknesses.

Opportunities and Strengths

The Dzongkhag is located in the sub-tropical climate zone, favorable for citrus horticulture, fodder and livestock rearing, and agriculture farming. The sub-tropical climatic condition which favours winter cropping presents an opportunity for growing vegetables during the winter_season. In addition to the suitable climatic condition, timely and adequate rainfall favours quick growth of hard wood trees which has high commercial values. The Dzongkhag is also bestowed with rich forest resources, both timber and NWFP.

¹ Revised population figure following delimitation exercise

The Dzongkhag has a rich mineral base with good road network connection with the neighbouring Indian state of Assam presenting opportunity for establishment of mineral based industries in the Dzongkhag.

The Dzongkhag is located in the south eastern part of the country with good road network with India serving as the entry point to the eastern region of the country through Samdrupjongkhar-Trashigang national high way. Its strategic location makes it a trading hub and transit point for travellers, and trade and commerce of the six Dzongkhags in the Eastern region. It also serves as an entry point for other eastern Dzongkhags to the Indian states of Assam for trade and commerce. The Dzongkhag has good road network coverage with most of the Gewogs like Orong, Pemathang, Phuntshothang, Martshalla, Gomdar and Serthi connected with farm roads. Besides farm roads, Samdrupchholing Drungkhag is connected with 67 km of feeder roads providing easy access to its four Gewogs.

The Dzongkhag has good coverage of clean and safe drinking water and education facilities. All the Gewogs have basic health facilities. The availability of medical facilities in nearby Indian states is also another opportunity for the Dzongkhag and people to access medical facilities from across the border towns.

Challenges and Threats

The scattered and remote nature of rural settlements hinders the efficient and also cost effective delivery of socio-economic services to the people.

The most predominant occupation is rearing of livestock and agriculture; and mainly on a subsistence scale. Traditional farming/livestock is still practiced by majority of the farmers. In some villages, farmers still practice *Tseri* cultivation in small areas. As a result, there is low productivity in agriculture and livestock and product diversification. Although the Dzongkhag has a relatively fair road network, there are still many villages which have very little or no access to markets.

Initiatives for cash crop and commercial farming are faced with the challenge of small and fragmented land holdings and farm labour shortages. Access to rural credit is another challenge faced by the farmers which in turn hampers the investment opportunities for farmers in wider and large scale farming and other rural enterprises.

Rural urban migration has created a shortage of young workforce in the rural areas and especially in the farm stead. The agriculture production in the Dzongkhag is also faced with the challenge of wild animals and pests attacks. Frequent outbreak of livestock disease also presents a challenge to the livestock production and its productivity.

Past efforts to promote fishery, poultry, and piggery farms have not been successful due to religious beliefs.

Objectives

The main objectives of the Dzongkhag Tenth Five Year Plan, while keeping them in line with the National Development Goals and the Millennium Development Goals are:

1. Poverty Reduction;
2. Enhanced Democratic Local Governance; and
3. Effective and Efficient Service Delivery.

Strategies

Strategies are intended to identify key focus areas of intervention. Opportunities and challenges have been identified based on the situational analysis and other salient features of the Dzongkhag. The following broad thematic strategies have been identified for the Tenth Five Year Plan for the Dzongkhag:

Improving the Productivity of Citrus, Vegetables and other Horticulture Products

The current system of mandarin production management is very traditional with minimal inputs and has resulted in low productivity and quality of oranges. In the Tenth Plan, efforts shall be made to encourage farmers to adopt systematic and scientific management of mandarin production in the potential areas. In order for this to materialize, in collaboration with the central agencies, the Dzongkhag Agriculture Sector shall conduct awareness and capacity building of the farmers. In areas which are suitable for winter cropping, efforts shall be made to introduce winter vegetable cultivation. In order to secure a niche markets for the products, the Dzongkhag will emphasize on organic farming and quality of products.

Farm mechanization shall be promoted to improve land productivity and tackle labour shortages. The farmers usually lack the capital to invest in farm mechanization, and fund mobilization and repayment is beyond their capacity. The Dzongkhag will, therefore explore ways to organize farmers into groups and cooperatives to secure and avail group scheme borrowing facilities from financial institutions. In addition, it shall explore ways to secure borrowings through Micro Initiative Fund and Business Opportunity Fund and other similar micro-credit schemes.

Promoting Food Self Sufficiency and Alternative Source of Income

Improvement of the economic value of farm enterprises will be pursued through development, utilization and management of livestock and agricultural resources. Through this pursuit, it shall aim to increase food production as well as enhance cash income for the rural population.

Increase in production will be pursued through adoption of suitable practices, making effective use of resources and suitable technologies, and implementation of irrigation & water management programmes. Specifically, programmes to prevent soil erosion in the farm land and to retain soil fertility will be implemented in the Dzongkhag. The extension staff will target progressive farmers to introduce improved practices in farm land management in partnership with the Dzongkhag agriculture sector, and to showcase and advocate these best practices. Besides farm land management, the farmers will be also sensitized on improved farming and agro-climatic planning and post harvest management of cereals.

Another critical aspect of increased productivity is access to irrigation water and its management, which will be addressed with the construction and renovation of irrigation channels and formation of Water Users Association.

For those pockets of poverty that exists, specifically targeted poverty reduction programmes will be planned by central level agencies. The Dzongkhag will collaborate and co-ordinate with the relevant central agencies on these programmes of targeted intervention. However, these areas will also receive indirect benefits from Gewog and Dzongkhag level programmes which will supplement and compliment the targeted programmes.

In order that income generation capacities of the households are enhanced, rural skills development programs shall be initiated in collaboration with the relevant central agencies. This will be done with multi dimensional objectives of improving the rural skills in basic modern construction skills such as masonry, plumbing, internal wiring etc., opening income earning avenues during off farming seasons and ultimately reducing poverty.

Improving Productivity of Livestock

The climate and availability of local fodder in the Dzongkhag is very suitable for livestock rearing. To wean farmers away from the traditional methods of livestock rearing, programmes to promote specialized commercial livestock production will be implemented by designing appropriate projects for poultry, piggery, fishery and cattle rearing on a relatively larger scale.

Sustainable pasture land management programmes will be implemented in collaboration with the central agencies. These will be supported by strengthening farmers' education programs. They will be encouraged to organize into groups for all aspects of livestock production, processing and marketing. This shall be complimented with effective and efficient programmes for artificial insemination (AI), supply of improved breeds and improved fodder plantation.

Improving Access to Roads and Markets

Accessibility to roads ensures efficient and cost effective transportation of agricultural inputs and products to the markets and also improves the delivery of extension services. More importantly, it opens up potential production areas, thereby giving increased income earning opportunities to those people living in isolated areas. Therefore, construction of feeder and farm roads will be a priority activity during this plan period.

Besides the investment in physical infrastructure, access to market related information is critical in making investment choices in a particular or a cluster of crops and the timing of bringing products to the market. Hence, Community Information Centres/ Farmers' Service Centers will be set up, in collaboration with the Ministry of Information and Communications and the Ministry of Agriculture, to provide farmers with access to information especially the latest information related to markets.

To increase the competitiveness of farms products, farmers will also be trained on methods of storing, packaging, production and branding of their products. All marketing initiatives will be implemented with support and in co-ordination from the Marketing Division of the Ministry of Agriculture.

Conserving the Environment and Sustainable Non-timber Forest Products Management

With a forest cover of 85.15%, the Dzongkhag is bestowed with rich forest resources, both timber and non-timber. It is also rich in non-timber forest resources like *chirata* (swertia), star-anise (*illicium griffithii*), bamboo, cane, mushroom etc. The sustainable extraction of these non-timber forest products would enhance rural income generation within a relatively short period of time.

The Dzongkhag will seek support from the Ministry of Agriculture, the AMEPP and SGF to design appropriate projects for the sustainable harvesting and marketing of non-timber forest products. As the Dzongkhag is located in climatic zone for the growth of hard woods and favorable for fast growth of the trees, the primary focus will be on promoting private and community forestry, plantations in the degraded and slide prone areas, education and advocacy campaigns on environmental conservation, catchments protection, and general forestry related rules and regulations. Programmes to bring about improved management in natural resources and forestry management through community participation will receive renewed inputs. This shall be complimented through effective forestry extension services. This will help the communities to benefit from their natural resources while also ensuring its conservation through sustainable practices.

Investing in Socio-Economic Facilities and Improving Delivery of Services

The Dzongkhag in co-ordination with the Ministry of Works and Human Settlement will prepare proper town plans for Dewathang, Samdrupchholing and

Jomotshangkha. This will address the need for planned urban development which will provide its present and future resident the much needed social amenities, while the aesthetics will be in line with our Bhutanese architectural heritage. The urban centres will act as the hub for economic activities and provide the socio-economic services for the neighbouring Gewogs. Samdrupjonkhar town will also be further developed with urban facilities such as improved street lighting, footpaths, drains, parking, waste management and other amenities. This will help attract the transit of tourists from the Eastern Region.

The health facilities in the Dzongkhag will be enhanced through increasing access with construction and up-gradation of hospital and basic health units. The health centres will also be strengthened with the provision of requisite medical and office equipments. There shall be renewed efforts towards advocacy and education on health issues.

In the education sector, the efforts will be made to improve access to education while simultaneously improving the quality of education. Towards this end, the Dzongkhag will construct appropriate and required numbers of education infrastructure and facilities. The existing community, lower secondary and middle secondary schools will be up-graded, renovated and extended. The education sector will also encourage non-formal learning centers in the Dzongkhag to provide and improve adult literacy. Support shall be sought from the Ministry of Education to provide teachers the necessary training and refresher courses in support of fulfilling their core mandate of bringing up well educated youth.

Staff at the Dzongkhag and Gewog administration will receive support in terms of equipment, working space and trainings. The Dzongkhag will also coordinate closely with other agencies and projects to design and propose appropriate trainings for the staff of various sectors to increase their innovative skills and capacity.

In its attempt to improve the delivery of quality services, the Dzongkhag will implement the concept of One Stop Centres/ Farmer Service Centres. These centers will provide a single point of contact or service center for most commonly used services by farmers in particular and the local population as a whole.

Preservation and Promotion of Religion, Culture and Traditional

The Dzongkhag Cultural Section, through public briefings and sensitization exercises, shall make the general public and, in particular, school children aware of cultural etiquette and the rich tangible and intangible cultural heritage. In collaboration with relevant central agencies, it shall also seek to capture and document the unique cultural and social practices of the Gewogs of the Dzongkhag.

Preserving and promoting our unique traditional values and culture will be given priority. The Dzongkhag will ensure that religious and cultural institutions are provided with improved sanitation, infrastructure and facilities to facilitate their participation in the life of local communities through religious and cultural activities. It shall work towards promoting the understanding of Driglam Namzha as a timeless tradition that promotes social harmony and cohesiveness.

Preservation of culture will also be pursued in order to make the visionary philosophy of Gross National Happiness more meaningful and tangible. For this, Committees will be established at the Dzongkhag and Gewog levels to ensure the promotion and preservation of cultural activities and skills. To this end, the Dzongkhag will support the development of religious infrastructure and facilities through construction and renovation of Lhakhangs, Tshamkhangs and Choekhangs; and by promoting events to ensure that access to religious and cultural services is increased, as well increasing community participation in cultural practices which build up social capital and community vitality.

Capacity Building of Local Government

The Dzongkhag Tshogdu and Gewog Tshogde will be strengthened in order to undertake their decision making responsibilities pertaining to their own development programmes and the use of the annual grants in an effective and efficient manner. In an effort to uphold and promote the spirit of decentralization and democratic local governance, community participation at every stage of decision making and development will be encouraged and strengthened. Wherever relevant and practical, community based organizations will be encouraged to participate and contribute to the functioning of the Gewog administration. Efforts shall be made to encourage women in these community based organizations to mainstream gender balanced participation in decision making at the grass root levels.

The Dzongkhag and Gewog Administration, through new and innovative means such as community contracts, will try to encourage and build capacities in the local communities to partake actively in their development programmes.

Their development programmes will be monitored using the Planning and Monitoring System (PLaMs) which assigns the responsibility and accountability of achieving the targets set by the local government for the Tenth Five Year Plan. With support from central agencies and in line with the relevant laws pertaining to local governments, concerted efforts shall be made to enhance transparency at all levels of decision making and management.

Management Arrangements

The Dzongkhag would be responsible for the overall execution of all the planned activities and would coordinate the activities in close collaboration with the

various stakeholders both at the local and central levels. Certain IT tools like the DRAP and PlaMS shall be used to guide and monitor the planning and decision making process of Local Governments. While the Tenth FYP may consist of list of indicative activities, the annual planning process would give an opportunity for local governments and other stakeholders to revisit their Five Year Plans using these tools to make better and informed choices and also ensuring more equitable and transparent decisions.

Programmes and Indicative Tenth Five Year Plan Outlay

Table 1: Programmes and Tenth Plan Outlay

Sl.No	Programmes	Indicative Capital Outlay (Nu. in million)
1	Agriculture Development	131.940
2	Livestock Development	23.860
3	Forestry Development	12.396
4	Health Development	113.125
5	Works and Human Settlements	191.446
6	Administration and Management	106.391
	Total	579.158

INDICATIVE PROGRAMME AND PLAN OUTLAYS

Samdrupjongkhar Dzongkhag									
Overview of Dzongkhag & Gewog Capital outlay by Sectors									
Sl.no	Sector	Civil	Agriculture	Livestock	Forestry	Health	MoWHS	Total	
	Dzongkhag	58.650	15.212	19.000	8.200	94.950	162.000	358.012	
1	Deothang	11.307	7.175	1.247	0.455	3.450	4.500	28.134	
2	Gomdar	5.200	13.650	0.600	0.600	1.425	3.500	24.975	
3	Orong	5.142	13.400	0.900	0.800	1.550	5.000	26.792	
4	Phuntshothang	3.500	16.333	0.600	0.800	3.500	2.500	27.233	
5	Wangphu	3.200	9.900	0.248	0.300	2.000	2.500	18.148	
6	Langchenphu	0.500	6.520	0.080	0.150	1.000	1.500	9.750	
7	Martshala	1.850	18.020	0.560	0.646	1.000	2.400	24.476	
8	Lauri	1.750	19.230	0.090	0.180	1.700	2.000	24.950	
9	Pemathang	6.367	4.720	0.315	0.080	0.900	2.046	14.428	
10	Samrang	1.725	0.03	0.100	0.050	0.450	0.500	2.855	
11	Serthi	7.200	7.750	0.120	0.135	1.200	3.000	19.405	
	Total	106.391	131.940	23.860	12.396	113.125	191.446	579.158	

10th Five Year Plan for Samdrupjongkhar Dzongkhag (2008-2013)						
Sl.no	Programmes	Project/Components	Location	Quantity	10th Plan	Remarks
					Outlay	
					Capital	
1	Agriculture Development	Cereal crop development			0.000	
		Cash crop development			0.020	
		Promotion of organic farming			0.000	
		Oilseeds grain legumes development			0.000	
		Farm mechanisation			0.000	
		Post harvest management			0.500	
		Plant protection			0.422	
		Irrigation and water management			0.170	
		Soil fertility and land management			0.700	
		Direction and support services			1.100	
		Institutional development			0.800	
		Infrastructure development			11.500	
		<i>Construction of RNR-ECs</i>	Pemathang & Deothang			
		<i>Acquisition of land</i>	Pemathang & Deothang	8 acres		
				3 RNR centres, 2 stores		
		<i>Renovation of RNR infrastructure</i>	Serthi ,Lauri & Wangphu			
		Sub Total			15.212	
2	Livestock Development	Institutional development			0.800	
		Direction and support services			1.200	
		Infrastructure development			17.000	
		<i>Construction of RNR centre</i>	Phuntshothang, Langchenphu	2 nos		

Sl.no	Programmes	Project/Components	Location	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		<i>Renovation of RNR infrastructure</i>	Martshalla, Orong & Gomdar	3 nos			
		Sub Total				19.000	
3	Forestry Development	Afforestation and nursery management				0.900	
		Forest fire management				0.700	
		Direction and support services				0.800	
		Infrastructure development				5.200	
		<i>Construction of RNR centre</i>	Gomdar	1 no			
		<i>Acquisition of land</i>	Gomdar				
		Land Management/soilconservation/ water shed & catchment protection				0.600	
		Sub Total				8.200	
4	Health Development	Infrastructure development				75.000	
		<i>Construction of hospital</i>	Deothang				Centrally executed
		<i>Construction of BHU II</i>	Zangthi, Pemathang, Martshalla (Reconstruction)	3 nos			
		<i>Upgrade Gomdar BHU II to BHU I</i>	Gomdar Gewog	1 no			
		<i>Upgrade ORC to BHU II</i>	Tshotshalo, Martshalla Gewog	1 no			
		Strengthening of health infrastructure				15.000	
		<i>Construction of staff quarter*</i>	Orong- 3 units, Lauri 3- units	6 units			

Sl.no	Programmes	Project/Components	Location	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		Water supply to BHUs	Wangphu, Jomotsangkha, Orong, Gomdar, Samdrupchholing, Martshalla, Menjiwoong, Lauri	8 BHUs			
		Renovation of Hospital/BHU & Staff quarters			3.000		
		Procurement of water pump and pipes	Samdrupjongkhar Hospital		0.150		
		Direction and support services			1.800		
		Sub Total			94.950		
5	Works & Human Settlement	Dzongkhag town developemnt	Samdrupjongkhar		130.000		
		Acquisition land					
		Survey & demarcation					
		Building compensation					
		Construction of footpath, drainage, internal road, culverts					
		Construction of storm water drains					
		Construction of toilets					
		Construction of water supply system					
		Construction of solid waste dumping yard					
		Construction of river protection wall					
		Construction of additional fire hydrant points					
		Construction of new RCC bridge					
		Development of crematorium					

Sl.no	Programmes	Project/Components	Location	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		Development of children/recreational park					
		Development of sports complex					
		Installation/repair & mtce. of street light					
		Repair & mtce. of existing parking area					
		Repair & mtce. of municipal road					
		Repair & mtce. of generator & pumps					
		Renovation of dharamsala					
		Consultancy Services/Charges for Urban Water Supply					
		Water supply for dog pound					
		Training for rural suspension bridges caretaker					
		Development of satellite town	Dewathang, Jomotshangkha, Samdrupcholing	3 nos	30.000		
		Acquisition of land					
		Survey & demarcation/development of structural plan					
		Construction of public toilets/water supply system					
		Construction of market shed					
		Construction of roads, drains, culverts, storm water drains					
		Installation/repair of street light					
		Construction of river protection wall					
		Development of crematorium					

Sl.no	Programmes	Project/Components	Location	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		Direction and support services			2.000		
		Supply of disposal van	Jomtshangkha & Samdrupchoeling	2 nos			
		Quality control testing equipment					
		Sub Total			162.000		
	Administration & Management	Infrastructure development			37.000		
		Extension of Dzongkhag administration	Samdrupjongkhar				
		Construction of rest house	Narphung				
		Dzong canteen					
		Rabdey dining and kitchen	Samdrupjongkhar				
		Rabdey hostel	Samdrupjongkhar				
		Construction of Samdrupchoeling rabdey branch	Samdrupchoeling				
		Renovation/maintenance of civil structures	Dzong, Dzongdag's residence, DYT hall, Royal Guest house, Dzongkhag Guest house, Staff quarters, model house	7 nos			
		Construction of dzongda's residence					
		Construction of MP hall	Samdrupjongkhar				
		Direction and support services			1.500		
		Infrastructure development	Jomtsangkha Drungkhag		8.350		
		Construction of guest house, kitchen & parking					
		Renovation of staff quarter					
		Renovation of nagtshang					

Sl.no	Programmes	Project/Components	Location	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		<i>Improvement of parking at nagtshang</i>					
		<i>Renovation of RWSS</i>					
		<i>Construction of traditional gate/wall</i>	Dungkhag Gate, Guest House Gate & Border Gate	3 nos			
		<i>Construction of security gate & fencing for Dngpa's residence</i>					
		<i>Black topping of approach road</i>					
		<i>Construction of dungkhag store</i>					
		<i>Major Renovation of old MPH</i>					
		<i>Direction and support services</i>				0.900	
		<i>Computers and peripherals</i>					
		<i>Supply of furniture/equipment/stationeries</i>					
		<i>Supply of chaddi items</i>					
		<i>Infrastructure development</i>	Samdrup Choeling Drungkhag			5.000	
		<i>Construction of guest house</i>					
		<i>Construction of traditional gate & fencing</i>					
		<i>Black topping of approach road</i>		1 km			
		<i>Direction and support services</i>				0.900	
		<i>Computers and peripherals</i>					
		<i>Supply of furniture/equipment/stationeries</i>					
		<i>Supply of chaddi item</i>					
		Sub Total				53.650	
6B	Religion & Culture Development	Infrastructure development				4.000	

Sl.no	Programmes	Project/Components	Location	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		<i>Construction of chamkhang</i>					
		<i>Renovation/maintenance of dratshang</i>					
		Direction and support services				1.000	
		<i>Dancer's/mask dancer's costume and chaddi items</i>					
		Sub Total				58.650	
		Total of Samdrupjongkhar Administration				358.012	

Deothang Gewog						
Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay	Remarks
					Capital	
1	Agriculture Development	Cereal crop development			0.060	
		Cash crop development			0.075	
		Soil fertility & land management			0.015	
		Infrastructure development			7.025	
		<i>Construction of farm road</i>	Rikhey to Woongchilu (5kms), Martang Village to Martangzam (5kms)	10 kms		
		<i>Renovation of irrigation channel</i>	Rekheywoongchilo	3 kms		
		<i>Set up effective service centre in agriculture</i>		1 no		
		Sub Total			7.175	
2	Livestock Development	Feed and fodder development			1.110	
		Livestock breed improvement			0.077	
		Institutional development			0.060	
		Sub Total			1.247	
3	Forestry Development	Community forestry development	Dungkhar Choeling & Martang		0.200	
		Private forest development			0.115	
		Private nursery development			0.100	
		Environment conservation			0.040	
		Sub Total			0.455	
4	Health Development	Infrastructure development			0.450	

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		<i>Construction of ORC</i>	Ashikar & Gerwa	1 no			
		Rural water supply and sanitation			3.000		
		<i>New RWSS scheme</i>	Gayzor, Kopor	2 nos			
		<i>Rehabilitation of RWSS</i>	Domphu, Rishore, Rikhey	3 nos			
		Sub Total			3.450		
5	Works & Human Settlement	Infrastructure development			4.500		
		<i>Construction of suspension bridge</i>	Martang Sharkangri (Martangri)	1 no			
		<i>Construction of Crematorium</i>					
		Sub Total			4.500		
6A	Administration & Management	Infrastructure development			5.200		
		<i>Construction of gup office</i>		1 no			
		<i>Construction of community meeting hall</i>		1 no			
		<i>Construction of gup's residence</i>	Gewog Centre				
		<i>Construction of guest house</i>	Gewog Centre				
		Direction & support services			1.107		
		Sub Total			6.307		
6B	Religion & Culture Development	Infrastructure development			5.000		
		<i>Construction of lhakhang</i>	Deothang,	1 no			
		<i>Construction of choekhang</i>	Rikhey, Martang	2 nos			

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		Sub Total			11.307		
		Total			28.134		
Gomdar Gewog							
	Agriculture 1 Development	Cereal crop development			0.050		
		Cash crop development			0.100		
		Irrigation and water management			0.400		
		<i>Renovation of irrigation channel</i>	Chidungkhar & Khoyar	5 kms			
		Soil fertility and land management			0.025		
		Infrastructure development			13.075		

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		<i>Construction of farm road</i>	Tshangchilu to Barzor	11 kms			Motorable bridge over Tshangchilu river to be constructed from the 20% unspecified grants of Gomdar and Wangphu gewog (ongoing)
		<i>Construction of farm road</i>	Narphung-Tsangchilo	11.5 kms			
		<i>Maintenance of farm road</i>	Narphung - Tsangchilo	11.5 kms			
		<i>Set up effective service centre for agriculture</i>	Gomdar	1no			
		Sub Total			13.650		
2	Livestock Development	Feed and fodder development			0.200		
		Livestock breed improvement			0.200		
		Institutional development			0.200		

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		Sub Total				0.600	
3	Forestry Development	Community forest development				0.200	
		Private forest development				0.200	
		Private nursery development				0.200	
		Sub Total				0.600	
4	Health Development	Infrastructure development				0.450	
		<i>Construction of ORC</i>	Khoyar	1 no			
		Rural water supply and sanitation				0.975	
		<i>New RWSS scheme</i>	Ngothong, Amshing & Peerung	3 nos			
		<i>Rehabilitation of RWSS</i>	Narphung	1 no			
		<i>Spring water source protection</i>		1 no			
		Sub Total				1.425	
5	Works & Human Settlement	Infrastructure development				3.500	
		<i>Construction of wooden bridge</i>	Rijog	1 no			
		<i>Construction of mule track</i>	Pertshinang-Sawang(2Kms) , Denchhi-Khoyar (3Kms), Khoyar-Tshangchhilo (4kms), Khenongrong-Sawang (2Kms)	11 kms			
		<i>Rehabilitation of mule track</i>	Mokhoma-Khandomawoong	5 kms			
		<i>Construction of suspension bridge</i>	Keshirangri	1 no			
		<i>Construction of crematorium</i>					
		Sub Total				3.500	

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
6A	Administration & Management	Infrastructure development			4.200		
		<i>Construction of community meeting hall</i>		1 no			
		<i>Construction of gup's residence</i>		1 no			
		<i>Construction of guest house</i>		1 no			
		<i>Construction of gup office</i>		1 no			
		Direction and support services			0.200		
		Sub Total			4.400		
6B	Religion & Culture Development	Infrastructure development			0.800		
		<i>Renovation of lhakhang</i>	Amishing, Gomdar K.Choling,Denchikhoyar ,Pirung lhakhang	4 nos			
		<i>Mtce. of chorsten</i>	Amshing, Phreme, Richanglu & Sawang	4 nos			
		Sub Total			5.200		
		Total			24.975		
Orong Gewog							
	Agriculture Development	Cereal crop development			0.200		
		Cash crop development			0.200		
		Oilseeds development			0.200		

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		Irrigation and water management			0.800		
		Renovation of irrigation channel	Rakpaba	9 kms			
		Infrastructure development			12.000		
		<i>Construction of farm road</i>	Takshing Ngangray to father school via Wooling	16 kms	0.000		AMEPP (Spillover)
		<i>Construction of farm road</i>	Orong to Lower Orong (5kms), Narphung to Rimung(5Kms)	10 kms			
		<i>Set up effective service center for Agriculture</i>		1 no			
		Sub Total			13.400		
2	Livestock Development	Feed and fodder development			0.200		
		Livestock breed improvement			0.200		
		Institutional development			0.500		
		Sub Total			0.900		
3	Forestry Development	Community forestry development			0.200		
		Private forest development			0.200		
		Private nursery development			0.200		
		Environment conservation			0.200		
		Sub Total			0.800		
4	Health Development	Infrastructure development			1.550		
		<i>Construction of RWSS</i>	Layrong Metshing	2 nos			
		<i>Rehabilitation Of RWSS</i>	Phuwooling & Remung	2 nos			

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		Sub Total			1.550		
	Works & Human Settlement	Infrastructure development			5.000		
		<i>Maintenance of mule track</i>	Orong to Phulema, Thungshing to Remung	50 kms			
		<i>Construction of suspension bridges</i>	Khardi & Mandar Khashorong	2 nos			
		<i>Construction of crematorium</i>					
		Sub Total			5.000		
	Administration & Management	Infrastructure development			4.200		
		<i>Construction of community meeting hall</i>		1 no			
		<i>Construction of gup's residence</i>	Orong	1 no			
		<i>Construction of guest house</i>	Orong	1 no			
		Direction and support services			0.542		
		Sub Total			4.742		
	Religion & Culture Development	Infrastructure development			0.400		
		<i>Renovation of lhakhang</i>	Wooling & Gonpawoong	2 nos			
		Sub Total			5.142		
		Total			26.792		
Phuntshothang Gewog							

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
1	Agriculture Development	Cereal crop development			0.200		
		Cash crop development			0.200		
		Oilseeds development			0.070		
		Irrigation and water management			2.363		
		<i>Construction of irrigation channel</i>	Masanikhola (0.5km), Tekeri (3km)	3.5 kms			
		<i>Renovation of irrigation channel</i>	Prasaikhola , S/Choeling , Lower Khameything, Belamsharang, Tekri , Upper Khmeything	10.5 kms			
		<i>Renovation of irrigation channel</i>	Gairitar	4 kms		13.500	FAO
		<i>Infrastructure development</i>					
		<i>Construction of farm road</i>	Tshangchutham to khameything	7 kms			
		<i>Construction of farm road</i>	Phuntshothang to Worongkhola	10 kms			
		<i>Establish an effective service centre for agriculture development</i>	P/thang	1 no			
		Sub Total					16.333
2	Livestock Development	Feed and fodder development			0.200		
		Livestock breed improvement			0.200		

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		Institutional development			0.200		
		Sub Total			0.600		
3	Forestry Development	Community forest development			0.200		
		Private forest development			0.200		
		Private nursery development			0.200		
		Environment conservation			0.200		
		Sub Total			0.800		
4	Health Development	Infrastructure development			3.500		
		<i>Construction of ORC</i>	Bawaney, Tekeri	2 nos			
		Rural water supply and sanitation					
		<i>Construction of RWSS</i>	Meerung Daza, Kubindi , Dungkarling, Ugyen Phuntsholing Lhakhang, Majua	5 nos			
		<i>Rehabilitation of RWSS</i>	Thangchu Gonpa , Tsangchuthama , Belamsharang, Dungkarling	4 nos			
		Sub Total			3.500		
	Works & Human Settlement	Infrastructure development			2.500		
		<i>Construction of suspension bridge</i>	Diklaikhola	1 no			
		<i>Renovation of suspension bridge</i>	Warongzam	1 no			
		<i>Maintenance of mule track</i>	Samdrupchholing-Tikiri	12 kms			
		<i>Construction of crematorium</i>					

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		Sub Total				2.500	
	Administration & 6A Management	Infrastructure development				2.500	
		<i>Construction of community meeting hall</i>		1 no			
		<i>Construction of gup's residence</i>		1 no			
		<i>Construction of guest house</i>		1 no			
		Direction and support services				0.500	
		Sub Total				3.000	
	Religion & Culture 6B Development	Infrastructure development				0.500	
		<i>Renovation of lhakhang</i>	Tshangchu Gonpa	1 no			
		Sub Total				3.500	
		Total				27.233	
Wangphu Gewog							
	Agriculture 1 Development	Cereal crop development				0.100	
		Cash crop development				0.100	
		Irrigation and water management				0.100	
		Soil fertility & land management				0.100	
		Infrastructure development				9.500	
		<i>Construction of farm road</i>	Tshangchilu to Yarphu	14 kms			

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		<i>Set up effective service centre for agriculture development</i>		1 no			
		Sub Total			9.900		
2	Livestock Development	Feed and fodder development			0.100		
		Livestock breed improvement			0.100		
		Institutional development			0.048		
		Sub Total			0.248		
3	Forestry Development	Community forest development			0.100		
		Private forest development			0.100		
		Private nursery development			0.100		
		Sub Total			0.300		
4	Health Development	Infrastructure development			2.000		
		<i>Construction of ORC</i>	Sershenmo, Bayol (Rotola)	2 nos			
		<i>Maintenance of RWSS</i>	Pangthang, Shokshi, Sherchenmo, Bayul, Haila	5 nos			
		<i>Spring water source Protection</i>	Larjab, Dungdaza, Nangla, Bainang	4 nos			
		Sub Total			2.000		
	Works & Human Settlement	Infrastructure development			2.500		
		<i>Construction of suspension bridge</i>	Khenongri	1 no			

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		<i>Construction of suspension bridge</i>	Rhisamzam	1 no			
		<i>Construction of mule track</i>	Yarphu-Benporong	6 kms			
		<i>Renovation of suspension bridge</i>	Khizam	1 no			
		<i>Maintenance of mule track</i>		56 kms			
		<i>Construction of crematorium</i>					
		Sub Total			2.500		
	Administration & Management	Infrastructure development				2.200	
		<i>Construction of gup office</i>					
		<i>Construction of gup's residence</i>	Wangphu	1 no			
		Direction and support services				0.350	
		Sub Total				2.550	
	Religion & Culture Development	Infrastructure development				0.650	
		<i>Renovation of lhakhang</i>	Benparong, Yarphu, Gundung Gonpa, Wangphu ,Pangthang	6 nos			
		<i>Maintenance of chorten</i>	Wangphu, Yarphang, Pangthang & Shokshing	4 nos			
		Sub Total				3.200	
		Total				18.148	

Langchenphu Gewog							
Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
1	Agriculture Development	Cereal crop development			0.010		
		Cash crop development			0.000		
		Oilseeds and grain legumes development			0.010		
		Irrigation and water management			1.500		
		<i>Renovation of irrigation channel</i>	Upper Langchenphu, Angra Golanti	10 kms			
		<i>Construction of irrigation channel</i>	Jampani	5 kms			
		<i>Renovation of irrigation channel</i>	Langchenphu	3 kms	0.000		FAO
		Infrastructure development			5.000		
		<i>Construction of farm road</i>	Bajrangi to Langchenphu	5 kms			AMEPP
		<i>Construction of farm road</i>	Jomotsangkha to Aguritar	3.5 kms			
		Sub Total			6.520		
2	Livestock Development	Feed and fodder development			0.010		
		Livestock breed improvement			0.050		
		Institutional development			0.020		
		Sub Total			0.080		
3	Forestry Development	Community forest development			0.050		
		Private forest development			0.050		
		Institutional development			0.050		

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		Sub Total				0.150	
4	Health Development	Infrastructure development				0.450	
		<i>Construction of ORC</i>	Golanti	1 no			
		Rural water supply and sanitation				0.550	
		<i>Construction of RWSS</i>	Kharbandi	1 no			
		<i>Maintenance of RWSS</i>	Upper Langchenphu, Jampani	2 nos			
		Sub Total				1.000	
	Works & Human	Infrastructure development					
5	Settlement	<i>Construction of suspension bridge</i>	Golanti Chuu	1 no		1.500	
		<i>Construction of wooden bridge</i>	Angra	1 no			
		Sub Total				1.500	
	Administration	Infrastructure development					
6A	& Management	Direction & support services				0.000	
		Sub Total				0.300	
	Religion & Culture	Infrastructure development					
6B	Development	<i>Renovation of lhakhang</i>	Aguritar, Langchenphu	2 nos		0.200	
		Sub Total				0.500	
		Total				9.750	
Martshala Gewog							

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
1	Agriculture Development	Cereal crop development			0.010		
		Cash crop development			0.010		
		Irrigation and water management			1.000		
		<i>Construction of irrigation channel</i>	Kakpadung	1 km			
		<i>Renovation of irrigation channel</i>	Kakpadung	5 kms			
		Infrastructure development			17.000		
		<i>Construction of farm road</i>	Martshalla to Shemshe	13 kms			
		<i>Construction of farm road</i>	Phedi to Galingkhar	5 kms			
		<i>Construction of farm road</i>	Kawapani-Martasala	13 kms	0.000		AMEPP (ongoing)
		Sub Total			18.020		
2	Livestock Development	Feed and fodder development			0.010		
		Livestock breed improvement			0.050		
		Institutional development			0.030		
		Sub Total			0.560		
3	Forestry Development	Community forest development			0.050		
		Private forest development			0.050		
		Private nursery development			0.050		
		Sub Total			0.646		
4	Health Development	Infrastructure development			1.000		
		<i>Construction of ORC</i>	Tsholing & Dingshingzor	2 nos			

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		Maintenance of RWSS	Martshalla CPS, Gorthongma	1 no		1.000	
		Sub Total					
	Works & Human	Infrastructure development				2.400	
5	Settlement	Construction of suspension bridge	Chhuzomasa	1no			
		Maintenance of suspension bridge	Upper Ritshongri, Lower Ritshongri	2 nos			
		Construction of mule track	Tshotsalo-Pemathang, Nainital-Tshongpashing, Kakani-Chhoitung	80 kms			
		Maintenance of mule track	Kakani-Sarjung, Gorthongma-Martshalla	18 kms			
		Construction of crematorium		1 no			
		Sub Total				2.400	
	Administration &	Infrastructure development				1.000	
6A	Management	Construction of gup's residence					
		Direction and support services				0.200	
		Sub Total				1.200	
	Religion & Culture	Infrastructure development					
6B	Development	Maintenance of chorten		5 nos		0.650	

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		<i>Maintenance of lhakhang</i>	Tshotsalo, Galingkhar, Tsholingkhar, Ugyenphuntsho Choeling Lhakhang	4 nos		1.850	
		Sub Total				24.476	
		Total					
Lauri Gewog							
1	Agriculture Development	Cereal crop development				0.010	
		Cash crop development				0.010	
		Irrigation and water management				1.200	
		<i>Construction of irrigation channel</i>	Sachubumpa	3 kms			
		<i>Renovation of irrigation channel</i>	Zangthi	5 kms			
		Infrastructure development				18.000	
		<i>Construction of farm road</i>	Minjiwoong to Jompa	35 kms			
		Soil fertility and land management				0.010	
		Sub Total				19.230	
2	Livestock Development	Feed and fodder development				0.010	
		Livestock breed improvement				0.050	
		Institutional development				0.030	
		Sub Total				0.090	
3	Forestry Development	Community forest development				0.050	
		Private forest development				0.050	

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		Private nursery development				0.030	
		Non-wood forest product development				0.050	
		Sub Total				0.180	
4	Health Development						
		Infrastructure development				0.450	
		<i>Construction of ORC</i>	Patpanadhang	1 no			
		Rural water supply and sanitation				1.250	
			Jompa, Phajo Gonpa, Lauri ,Betshiling, Tshothang	5 nos			
		<i>Construction of RWSS</i>					
		Sub Total				1.700	
	Works & Human Settlement						
		Infrastructure development				2.000	
		<i>Construction of suspension bridge</i>	Taktshangri Gonglamra	1 no.			
			Lungkuzam, Beytshelingzam, Marphungzam, Jompazam,	4 nos			
		<i>Maintenance of suspension bridge</i>	Dungmanma-Dhijomtsehenmo	4 kms			
		<i>Construction of mule track</i>					

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
			Jompa-Taktshang , Beytshelingri-Jigdrel Singey Choling , Khesihingthang- Woongthiri , Woongthiri- Jompaphung , Lungku- Laptsha	72 kms			
		<i>Maintenance of mule track</i>					
		<i>Construction of crematorium</i>		1 no			
		Sub Total				2.000	
	Administration & 6A Management	Infrastructure development				1.000	
		<i>Construction of gup's residence</i>					
		Direction and support services				0.200	
		Sub Total				1.200	
	Religion & Culture 6B Development	Infrastructure development				0.550	
			Baytsaling Goendey, Zandthi Shedra ,Zangthi Lhakhang ,Momring , Dungmanma ,Patpanadang	6 nos			
		<i>Renovation of lhakhang</i>		2 nos			
		<i>Maintenance of chorten</i>	Relnang, Choetenzor				

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		Sub Total			1.750		
		Total			24.950		
Pemathang Gewog							
1	Agriculture Development	Cereal crop development			0.010		
		Cash crop development			0.010		
		Irrigation and water management			0.700		
		<i>Renovation of irrigation channel</i>	Tarulay Dalim, Dumpha	4 kms			
		Infrastructure development			4.000		
		<i>Maintenance of farm road</i>	Phunshothang to Pemathang	10 kms			
		<i>Construction of farm road</i>	Beldara to Nainital.	3 km			
		Sub Total			4.720		
2	Livestock Development	Feed and fodder development			0.020		
		Livestock breed improvement			0.235		
		Institutional development			0.060		
		Sub Total			0.315		
3	Forestry Development	Community forest development			0.080		
		Sub Total			0.080		
4	Health Development	Infrastructure development			0.450		
		<i>Construction of ORC</i>	Nainital				
		Rural water supply and sanitation					
		<i>Construction of RWSS</i>	Kharbandi	1 no	0.450		

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		Maintenance of RWSS	Gerab	1 no			
		Sub Total				0.900	
5	Works & Human Settlement	Infrastructure development				2.046	
		Maintenance of mule track	Dikali Samrang	23 kms			
		Construction of suspension bridge	Worongkhola	1 no			
		Construction of crematorium		1 no			
		Sub Total				2.046	
	Administration & Management	Infrastructure development				3.700	
		Construction of gup office					
		Construction of community meeting hall		1 no			
		Construction of gup's residence		1 no			
		Construction of guest house		1no			
		Direction and support services				0.450	
		Sub Total				4.150	
	Religion & Culture Development	Infrastructure development				2.217	
		Construction of lhakhang	Phedy lhakhang	1 no			
		Renovation of lhakhang	Beldarangla lhakhang	1 no			
		Sub Total				6.367	
		Total				14.428	

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
Samrang Gewog							
1	Agriculture Development	Cereal crop development				0.010	
		Cash crop development				0.010	
		Oilseeds development				0.010	
		Sub Total				0.030	
2	Livestock Development	Feed and fodder development				0.020	
		Livestock breed improvement				0.050	
		Institutional development				0.030	
		Sub Total				0.100	
3	Forestry Development	Community forest development				0.050	
		Sub Total				0.050	
4	Health Development	Infrastructure development				0.450	
		<i>Construction of ORC</i>	Samrang	1 no			
		Sub Total				0.450	
5	Works & Human Settlement	Infrastructure Development				0.500	
		<i>Construction of crematorium</i>					
		Sub Total				0.500	
6A	Administration & Management	Infrastructure development				1.700	
		<i>Construction of gup office</i>					
		<i>Construction of community meeting hall</i>		1 no			

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		Direction and support services			0.025		
		Sub Total			1.725		
		Total			2.855		
Serthi Gewog							
1	Agriculture Development	Cereal crop development			0.010		
		Cash crop development			0.010		
		Oilseeds development			0.010		
		Irrigation and water management			0.700		
		<i>Renovation of irrigation channel</i>	Barkalangkang	4 kms			
		Soil fertility and land management			0.020		
		Infrastructure development			7.000		
		<i>Construction of farm road</i>	Minjiwong to Serthi	7 kms			
		<i>Construction of farm road</i>	Gelongkhar-Serthi (Tokaphu)	13.7 kms			AMEPP (ongoing)
		Sub Total			7.750		
2	Livestock Development	Feed and fodder development			0.010		
		Livestock breed improvement			0.080		
		Institutional development			0.030		
		Sub Total			0.120		
3	Forestry Development	Community forest development			0.070		
		Private forest development			0.040		
		Private nursery development			0.015		

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks
					Capital		
		Non-wood forest product development				0.010	
		Sub Total				0.135	
4	Health Development	Infrastructure development				1.200	
		<i>Renovation of RWSS</i>	Drenphu, Pakchu, Barkalanang, Deptsang	4 nos			
		<i>Construction of RWSS</i>	Tokaphung	1 no			
		Sub Total				1.200	
5	Works & Human Settlement	Infrastructure development				3.000	
		<i>Construction of suspension bridge</i>	Zamtari, Dhisamri, Tashiri	3 nos			
		<i>Renovation of suspension bridge</i>	Phokchirizam	1 no			
		<i>Construction of mule track</i>	Serthi-Monmola, Thekrari-Junmey, Menjiwoong-Khandophug	34 kms			
		<i>Maintenance of mule track</i>	Laptsha-Larjap, Pemagatshel, Phokchiri-monmola, Zamtari-Deptsang, Serthi-Phakchu, Phokchiri-Deptsangri	105 kms			
		Sub Total				3.000	

Sl.no	Sectors	Programmes	Locations	Quantity	10th Plan Outlay		Remarks	
					Capital			
6A	Administration & Management	Infrastructure development			3.700			
		<i>Construction of gup office</i>						
		<i>Construction of community meeting hall</i>		1 no				
		<i>Construction of gup's residence</i>		1 no				
		<i>Construction of guest house</i>						
		<i>Direction and support services</i>				0.500		
		Sub Total			4.200			
6B	Religion & Culture Development	Infrastructure development			3.000			
		<i>Construction of lhakhang</i>	Minjiwoong lhakhang	1 no				
		<i>Renovation of lhakhang</i>	Serthi, Monmola, Larja	4 nos				
		<i>Construction of crematorium</i>		1 no				
		Sub Total				7.200		
		Total					19.405	